

Fotó:
Lambert
Attila

A szívem is odateszem az oltárra

Serfőző Levente
a kenyérsütés titkairól
és az átváltoztatás csodájáról

Szent István napja hagyományosan az új kenyér ünnepe is. De vajon milyen a papok kenyere? Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye oktatási helynöke maga süti a kenyerét, melyhez foghatót még soha nem ettem. A Szent Gellért Szeminárium konyháján mutatta be, hogyan készíti, s miközben beavatott a kenyérsütés titkaiba, az átváltoztatás csodájáról is mesélt.

– Hogyan kapott helyet az életében a kenyérsütés?

– A koronavírus-járvány idején alakult ki ez a szokásom. Az első időszakban, a „Maradj otthon!” tavaszi hónapjaiban próbálkoztam először a sütéssel. Az első kovászt a nagynénemtől kaptam, postán érkezett.

(Folytatás a 11. oldalon)

Isten nem a származást, a tettet nézi

Országos cigánypasztorációs lelkigyakorlat Budapesten

Augusztus 5–7. között tartották a IV. Országos Cigánypasztorációs Leleki Gyakorlatot, amelynek nyitó szentmiséjén Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek volt a főcelebráns. A bevezető elmélkedést Kocsis Fülöp, a Hajdúdorogi Főegyházmegye érsek-metropolitája tartotta.

A lelki gyakorlatnak – melynek mottója „Virrasszatok és imádkozzatok!” (Mk 14,38) – a budapesti Patrona Hungariae Iskolaközpont adott otthont. Az alkalom lelki vezetője Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottságának elnöke volt. Az eseményt a Boldog Ceferino Alapítvány, a

Caritas in Veritate Bizottság, a Boldog Ceferino Intézet és a Szombathelyi Egyházmegye szervezte, a lelki gyakorlat hátterét a Boldogasszony Iskolanővérek szerzetesi közössége

és iskoláik munkatársai biztosították.

(Folytatás a 3. oldalon)

Megfordulni a fény felé

Szociális otthonok lakói és munkatársai zarándokoltak Mátraverebély-Szentkútra

Augusztus 2-án, kedden délelőtt tartották Mátraverebély-Szentkúton a szociális otthonok lakóinak és munkatársainak zarándoklatát. Varga László kaposvári megyéspüspök mutatott be szabad-téri koncelebrált szentmisét a nemzeti kegyhelyen.

Az evangélium Szent Lukács evangéliumából hangzott el, Jézus születésének hírüladása, Gábiel arkangyal révén (Lk 1,26–33).

Varga László püspök homíliájában tanúságot tett arról, hogyan tapaszt-

alta meg a betegek, az élni akarás szentségének gyógyító erejét egy „beteg testvérünkön”. Évtizedekkel ezelőtt Várpalotán volt káplán, amikor egy „evangélikus testvér” jelezte neki: van Pétfürdőn egy nagyon beteg férfi, akinek meghalt az édesanyja. Meglátogatná-e? Varga Laci atya természetesen igent mondott, és talált egy embert, aki harmincöt éve feküdt mozdulatlanul. Tizennégy éves korában megcsípte egy kullancs, agyvelő-agyhártyagyulladásra kapott, teljesen lebénult. Az édesanyja harmincöt évén keresztül etette, fürdette, szeretettel gondozta, de meghalt.

(Folytatás az 5. oldalon)

Meg kell állítanunk a fogyasztás növekedését!

Beszélgetés Űrge-Vorsatz Diána klímakutatóval az aszály és a kánikula okairól

Ezen a nyáron Magyarországon szinte nem múlt el hét anélkül, hogy ne rendeltek volna el hőségriasztást. Az aszály is súlyos gondot jelent, a Debrecen melletti Vekerítő teljesen kiszáradt, a Velencei-tó vízállása rekordalacsony, a patakokban alig csordogál a víz, és a folyók vízszintje is régen – vagy talán soha – nem tapasztalt szintre csökkent. Mindez egész Európára jellemző. A forróság és az aszály okairól Űrge-Vorsatz Diána fizikussal, klímakutatóval, az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) kibocsátásmérséklésekkel foglalkozó munkacsoportjának alelnökével, a CEU tanárával, a 2007-es megosztott Nobel-békedíj részesével beszélgettünk.

– Az Egyesült Királyságban korábban még soha nem mértek 40 fok feletti hőmérsékletet, és egész Európában szinte mindenhol – így Magyarországon is – tombol a kánikula. Valóban extrém meleg a mostani időjárás?

– Magyarországon – eddig legalábbis – talán még nem volt abszolút értelemben vett rekordmeleg ebben a szezonban, a hajnali, leghűvösebb hőmérséklet viszont sokszor megdöntötte az év azon a napján mért legmagasabb értéket.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fiad mellé
társul
elszegődtem

Gyémántmiséjét ünnepelte
Szabó Ferenc SJ
2. oldal

Fatima lépcsője

Fehérváry Jákó OSB
jegyzete
4. oldal

Új általános
főnöknő
a domonkos
nővéreknél
6. oldal

Elvis és a zenészetrajzi filmek

Arcus Temporum XVIII

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

22033

A hitet a nagymamák „tájszólásában” kell átadni

Interjú Ferenc pápával

Július 29-én indult vissza a Szentatya Kanadából Rómába egyhetes apostoli útját, „bűnbánati zárándoklatát” lezárva. Szokásához híven most is lehetőséget nyújtott arra, hogy az újságírók kérdéseket tegyenek fel neki a repülőgépen. Az alábbiakban a kivonatolt beszélgetés fordítását adjuk közre.

Brittany Hobson (The Canadian Press): Jó estét kívánok, Ferenc pápa! Brittany Hobson vagyok a Canadian Pressről. Ön gyakran mondta, hogy világos, őszinte, közvetlen szavakkal kell beszélni. Ön tudja, hogy a kanadai Igazság és Megbékélés Bizottsága a bentlakásos iskolarendszert kulturális népiértésnek nevezte, és ezt a kifejezést egyszerűen népiértésre javították. Azok az emberek, akik ezen a héten hallották az Ön bocsánatkérő szavait, sajnálkoztak azon, hogy nem használta a népiértés kifejezést. Használna ezt a kifejezést, és elismerné, hogy az Egyház tagjai részt vettek ebben a népiértásban?

Ferenc pápa: Igaz, nem használtam ezt a szót, mert nem jutott eszembe, de leírtam a népiértást, és bocsánatot kértem, bocsánatot kértem ezért a népiértó munkáért. A következőket is elítéltem: a gyermekek elvételét, a kultúra megváltoztatását, a gondolkodásmód megváltoztatását, a hagyományok megváltoztatását, egy fajnak, mondjuk így, egy egész kultúrának a megváltoztatását. Igen, ez egy szakasz – népiértás –, de nem használtam, mert nem jutott eszembe. De leírtam, mert így igaz, igen, ez népiértás volt. Igen, igen, nyugodjatok meg. Mondd, hogy én azt mondtam, hogy igen, ez népiértás volt. Thank you!

Claire Giangrav (Religion News Service): Üdvözlöm, Szentatya, jó estét kívánok! Sok katolikus, de sok teológus is úgy véli, hogy a fogamzásgátlókkal kapcsolatos egyházi tanításban fejlődésre van szükség. Úgy tűnik, hogy az Ön elődje, I. János Pál is úgy gondolta, hogy a teljes ti-

lalmat talán újra kell gondolni. Ön mit gondol erről, más szóval: nyitott-e az ilyen értelemben vett újraértékelésre? Avagy van lehetőség arra, hogy egy pár fontolóra vegye a fogamzásgátló használatát?

Ferenc pápa: Értem, ez nagyon időszerű. Tudnotok kell, hogy a dogma, az erkölcs mindig a fejlődés útját járja, de ugyanazon irányban történő fejlődésről van szó. Hogy valami olyasmit használjak, ami világos, azt hiszem, már máskor is mondtam itt, egy erkölcsi kérdés, egy teológiai vagy dogmatikai fejlődés kapcsán, van egy szabály, ami nagyon világos és megvilágító, már máskor is mondtam: ezt Lérins-i Szent Vince fogalmazta meg, az ötödik században, ő francia volt. Azt mondja, hogy az igazi tanítás, hogy előrehaladjon, fejlődjön, nem lehet mozdulatlan, fejlődnie kell: „ut annis consolidetur, dilatetur tempore, sublimetur aetate” [Commonitorium, 23.9: PL 50]. Vagyis az idő múltával erősödik, terjed és szilárdabbá, erősebbé válik, de mindig fejlődve tovább. Ezért a teológusok feladata a kutatás, a teológiai reflexió.

Nem lehet teológiát művelni, ha egy „nem” áll előtte. Majd a tanítóhivatal lesz az, aki azt mondja: „Nem, túl messzire mentél, gyere vissza.” De a teológiai fejlődésnek nyitottnak kell lennie, erre vannak a teológusok. A tanítóhivatalnak pedig segítenie kell megérteni a határokat.

Ami a fogamzásgátlók kérdéséről, tudom, hogy megjelent egy kiadvány, erről és a házasság más kérdéseiről. Ez egy kongresszusnak a szövegeit tartalmazza: egy kongresszuson mindig vannak előadások, amelyeket aztán megvitatnak maguk között, és javaslatokat tesznek. Világosan kell látnunk, hogy azok, akik ezt a kongresszust tartották, a kötelességüket tették, mert megpróbálták előrehaladni a tan tekintetében, de egyházi irányban, nem pedig azon kívül, ahogyan azt Lérins-i Szent Vincének ezzel a szabályával mondtam. Aztán majd a tanítóhivatal megmondja: „Igen, ez jó.” – „Ez nem jó.”

De sok mindent megemlíthetünk ezen a téren. Gondoljunk például az atomfegyverekre: ma hivatalosan kijelentettem, hogy az atomfegyverek használata és birtoklása erkölcstelen. Gondoljunk csak a halálbüntetésre: korábban a halálbüntetésre igent mondtak... Most azt mondhatom, hogy közel vagyunk az erkölcstelenséghez [ha halálbüntetést alkalmazunk], mert az erkölcsi tudat, a lelkiismeret jól fejlődött...

Hogy egyértelműen fogalmazzak: ha dogma vagy az erkölcs fejlődik, az rendben van, de abban az irányban kell fejlődnie, amelyet Lérins-i Szent Vince három szabálya kijelöl. Azt hiszem, ez nagyon világos: az az Egyház, amely nem fejleszt gondolkodását egyházi irányban, az az Egyház visszafelé halad. És ez a probléma manapság sokaknál, akik „tradicionálisnak” mondják magukat. Nem, ők nem tradicionálisak, ők „visszafelé haladók”, ők hátrálnak, gyökerek nélkül. „Mindig is így csináltuk, a múlt században így csináltuk.” A „visszafordulás” bűn, mert nem megy előre az Egyházzal. Ezzel szemben a tradíció, a hagyomány – mondta valaki (Jaroslav Pelikan), azt hiszem, mondtam az egyik beszédben –, a hagyomány a holtak élő hite. Ezzel szemben a hagyomány a magukat tradicionalistáknak nevező „hátrafelé haladók”-nál az élők holt hite. A hagyomány pontosan az Egyházban való előrehaladás inspiráló gyökere. És ez mindig függőleges.

A „hátrálás” visszafelé haladás, mindig zárt. Fontos, hogy jól megértsük a hagyomány szerepét, amely mindig nyitott, mint a fa gyökerei, és a fa így növekszik... Egy zeneszerzőnek volt egy nagyon szép mondanéja, Gustav Mahler mondta: a hagyomány ebben az értelemben a jövő biztosítéka, biztosíték, nem múzeumi darab. Ha a hagyományt zártnak fogod fel, az nem a keresztény hagyomány. Mindig a gyökerek nedve visz előre. Előre, előre, előre... Ezért – azért, amit mondasz – gondolkodni kell és tovább kell vinni a hitet és az erkölcsöt, és amíg a gyökereknek, a fa éltető nedvének az irányában halad, addig minden rendben van.

Lérins-i Szent Vincének ezzel a három említett szabályával.

Phoebe Natanson (ABC News): Elnézést, Szentatya, tudom, hogy sok ilyen kérdést kapott, de szeretném megkérdezni, hogy most, egészségi állapotának nehézségei és minden más miatt nem merült-e fel Önben az a gondolat, hogy talán itt az ideje visszavonulni? Voltak-e olyan problémái, amelyek arra késztették, hogy elgondolkodjon ezen? Voltak-e olyan nehéz pillanatok, amelyek elgondolkodtatták?

Ferenc pápa: Az ajtó nyitva van, ez az egyik normális lehetőség, de a mai napig nem kopogtam ezen az ajtón, nem mondtam: „Bemegyek ebbe a szobába.” Nem éreztem úgy, hogy el kellene gondolkodnom ezen a lehetőségen. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy holnapután nem kezdek el gondolkodni rajta. Nemde? De most őszintén szólva még nem. Ez az utazás egy kicsit teszt is volt... Igaz, ebben az állapotban nem lehet utazásokat vállalni, talán kicsit változtatni kell a stíluson, csökkenteni, törleszteni a még hátralévő utakkal vállalt adósságot, átrendezni... De majd az Úr megmondja. Az ajtó nyitva áll, ez igaz.

Mielőtt viszont elköszönnék, szeretnék beszélni valamiről, ami nagyon fontos számomra. Ez a kanadai utazás nagyon kötődött Szent Anna alakjához. Mondtam néhány dolgot a nőkről, de különösen az idősebbekről, az édesanyjakról és a nagymamákról. És hangsúlyoztam egy dolgot, ami egyértelmű: a hitet „tájszólásban” kell átadni, és a tájszólás – világosan elmondtam – anyai, a nagymamák tájszólása. A hitet ebben a női dialektusban kaptuk, és ez nagyon fontos: a nők szerepe a hit átadásában és a hit fejlődésében. Az édesanya vagy a nagymama az, aki megtanít imádkozni, az édesanya vagy a nagymama az, aki elmagyarázza az első dolgokat, amelyeket a gyermek nem ért a hitből. És merem állítani, hogy a hitnek ez a „tájszólásos” átadása a nő

feladata. Valaki mondhatja nekem: de teológiailag hogyan magyarázod ezt? Mert, mondanám, aki a hitet továbbadja, az az Egyház, az Egyház pedig nő, az Egyház menyasszony; az Egyház nem férfi, az Egyház nő. És be kell lépünk az Egyháznak mint nőnek, az Egyháznak mint anyának ebbe a gondolatába, mely fontosabb, mint bármilyen férfiközpontú lelkipásztori fantázia vagy bármilyen macsó hatalom. Az Egyház *mater*, az Egyház anyasága. Az, ami az Úr Anyjának alakja. Ebben az értelemben fontos hangsúlyozni ennek az anyai dialektusnak a jelentőségét a hit átadásában. Erre például a makabeusok vértanúságát olvasva jöttem rá (vö. 2Makk 7): kétszer-háromszor is elhangzik, hogy anyjuk adott nekik bátorságot anyai dialektusban. A hitet dialektusban kell közvetíteni. És ezt a „tájszólást” a nők beszélik. Ez az Egyház nagy öröme, mert az Egyház nő, az Egyház menyasszony. Ezt egyértelműen Szent Annára gondolva akartam elmondani. Köszönöm, köszönöm a türelmeteket! Köszönöm, hogy meghallgattatok, pihenjétek, és jó utat kívánok! Köszönöm!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: VaticanNews**

Fiad mellé társul elszegődtem

Gyémántmiséjét ünnepelte Szabó Ferenc SJ

Szabó Ferenc jezsuita szerzetes pap, teológus, költő augusztus 6-án, Urunk színeváltozásának ünnepén a budapesti Jézus Szíve-templomban mutatta be gyémántmiséjét. Hatvan éve, 1962-ben napra pontosan ekkor szentelte pappá Brüsszelben Ferdinand Périer SJ kalkuttai érsek.

Az ünnepelttel koncelebrált Bábel Balázs kecskeméti-kalocsai érsek, Varga Lajos váci segédpüspök és a jezsuita szerzetes rendtársai, élükön Vízi Elemér tartományfőnökkel.

A szentmise kezdetén Vízi Elemér kifejezte örömét, hogy e jeles napon, Urunk színeváltozásának ünnepén együtt ünnepehetjük Szabó Feri atyát pappá szentelésének hatvanadik évfordulóján. A hazai jezsuiták provinciálisa emlékeztetett Szabó Ferenc atya kiemelkedő intellektuális szolgálatára, amit a Vatikáni Rádió magyar adásának élén végzett, huszonöt éven keresztül, később pedig a *Távlatok* főszerkesztőjeként, könyvek, versek szerzőjeként. Hálaadás ez a szentmise mindezekért Istennek.

A gyémántmiséjét ünneplő Szabó Ferenc hosszas kórházi kezelését megszakítva mutatotta be a szertartást, kerekesszéken. Bár fizikailag gyenge volt, tekintetéből derű sugárzott, mint aki egyetlen pillanatra sem adja fel a gondviselésbe vetett távlatos reményét. Hálát adott a Jóistennek azért a sok-sok kegyelemért, amivel elhalmozta hosszú élete során, hatvan évnyi papságáért, hetven évnyi jezsuita életéért, és arra kérte a megjelenteket, „kedves barátait”, hogy ők is tegyék ezt. Egyúttal megköszönte a jelenlévőknek, hogy vele együtt ünnepelnek.

„Ti is ajándék vagytok nekem, a barátság Isten legfőbb ajándéka” – mondta, hozzáfűzve: imádkozik azokért, akik hosszú kórházi tartózkodása idején fohászkodtak az Úrhoz a gyógyulásáért, szenvedései enyhítéséért.

Az evangélium *Máté evangéliumából* hangzott el, az

Urunk színeváltozását elbeszélő versszak (17,1–9).

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek homíliájában kifejtette: kevesen érik meg a gyémántmisét. Aki ezt eléri, az elmondhatja: sok nehézség, megpróbáltatás volt az életében. „Kedves Feri, magától a Kálváriáról jöttél ide, a kórházi ágyról, sokféle szenvedéssel a hátad mögött, ami már ön-magában nehezebb teszi az em-

beri életet” – mondta a főpásztor. Hozzátette: mégis gyönyörű ünnephez érkezünk, Urunk színeváltozásának az ünnepéhez, amelyen az Úr Jézus meg akarta erősíteni a tanítványait közelgő szenvedéseinek elviselésére, és ízelítő adott nekik az üdvösségből. Az érsek emlékeztetett rá: ez az ünnep még magyar ünnep is, hiszen az 1456-os nándorfehérvári győzelem-

nek a fogadalmi ünnepe. „Ezen a szép ünnepen mindenki emlékezik, valamiképpen én is emlékezem, hiszen ebből a hatvan évből ötven éve valamilyen formában ismerjük egymást Ferivel” – mondta Bábel Balázs.

A kalocsa-kecskeméti érsek felidézte: a hatvanadik születésnapjára Feri atya verset írt hozzá, *Repülni születéssel* címmel: „Álmaimban sokszor repültem...” Repülni nem lehet egy szárnyal, csak két szárnyal – fejtette a főpásztor. Szabó Ferenc életében az egyik szárny a teológia volt, az Isten utáni vágy, az Isten tudománya, és minden, ami ehhez kapcsolódik, így az egyháztörténelem. A másik szárnyhoz tartozik az irodalomtörténet, a költészet, a szellem embereivel való találkozás. Salamonnól olvashatjuk a *Királyok könyvében*, hogy háromszáz éneke. Mindenről tudott beszélni. Szabó Ferenc is

ilyen. Napjainkban nagyon sok ember nem olvas el annyi könyvet, mint amennyit ő írt. A mai katolikus, idősebb és érettebb korú hívó nép pedig mindenekelőtt a rádió hangján keresztül ismerte meg a gyémántmisés Szabó Ferencet. A Vatikáni Rádiónak az a huszonöt esztendő volt a fénykora, amikor ő vezette a magyar adást.

Kinyitotta az ablakot a világegyházra, a II. Vatikáni Zsinatra, a teológiai küzdelmekre, és az akkori elnyomott időkben – amikor Magyarországon csak nagyon korlátozott volt az egyházi könyvek kiadása – megtudhattuk ezáltal, hogy mások mit gondolnak a világról, a teológiáról, az irodalomról – mondta Bábel Balázs.

„Keresztény Epikurosz vagyok. – szokta viccesen mondani. Most viszont már azt látjuk, hogy mennyi megpróbáltatásban van részed.”

Bábel Balázs beszéde végén hozzáfűzte: de a megpróbáltatásokban is mindig éreznünk kell, hogy velünk van az Úr, mi pedig vele akarunk lenni.

**Bodnár Dániel
Fotó: Thaler Tamás**

Isten nem a származást, a tettet nézi

Országos cigánypasztorációs lelkigyakorlat Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról)

A cigánypasztorációs lelkigyakorlat nyitó szentmiséjét – melyen részt vett Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita, Székely János szombathelyi megyéspüspök és Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök – Erdő Péter bíboros mutatta be.

A felolvasott evangéliumban Jézus maga teszi fel a kérdést: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelke kárt szenved?” (Mt 16,26a). Ebben a tanításban ott rejlik a válasz mindennapi életünk sok kísértésére, de benne van az üzenet az üldöztetések idejére is. Minden korban előfordul, hogy valaki menekülni akar azok elől a veszélyek elől, amelyek Krisztus miatt fenyegetik. Ilyenkor könnyen előfordul, hogy az ember gyengének bizonyul, megtagadja a hitét, vagy akár önmagával is elhiteti, hogy nem olyan jó, nem olyan igaz ez a vallás, ha egyszer a világ hatalmasságai mind ellene vannak. És aztán mi marad az életünkben? Marad a mindennapi szórakozás, a kellemes élmények keresése, a reményvesztés és az a keserű érzés, hogy semminek nincs értelme. De ami még nagyobb veszteség: elpártolva a hittől és Krisztustól, elveszíthetjük az örök életet, az örök boldogságot is – mondta homíliájában a bíboros.

Jézus egy nagyszerű képpel zárja a beszédét: majd eljön az Emberfia angyalaival együtt az Atya dicsőségében, s akkor megfizet mindenkinek tettei szerint (vö. Mt 16–28). Ebben a kifejezésben – mindenkinek a tettei szerint – Szent Jeromos különleges üzenetet fedez fel.

Mert nincs különbség zsidó és pogány, férfi és nő, szegény és gazdag között. Isten nem a származást, nem a hovatartozást veszi figyelembe. A végső ítéletkor az ember tettei szá-

mítanak előtte. Ő az egész emberisé-
gért meghalt, minden kor, minden
nép minden fiáért. Ő tudja, hogy mi,
emberek mindnyájan egyetlen csa-
ládba tartozunk, ahol sem a nyelv,
sem a bőrszín, sem a származás nem
tesz senkit különbbé a másiktól. An-
nak a boldogságnak, amelyet Krisz-
tus ígér nekünk az evangéliumban, a
lélek életének már itt a földön meg-
láthatjuk a jeleit. Ha szeretetben
élünk, bennünk már elkezdődött az
örökkévalóság, amelyre hivatást
kaptunk – hangsúlyozta Erdő Péter.

A szentmise után – úrszínváltó-
s ünnepének előestéjén – görögkatoli-
kus gyümölcsszentelési szertartás
következett, majd Kocsis Fülöp ér-
sek-metropolita tartott elmélkedést.

Jézus tudta, hogy küldetése van,
mint ahogyan azt is, hogy lesznek

vezett, és Andrást, a testvérét, vala-
mint Jakabot és Jánost, Fülöpöt és
Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot,
Alfeus fiát és Simont, akit Zelótának
neveznek, Júdást, Jakab fiát, és iska-
rióti Júdást, aki áruló lett. Majd le-
ment velük és megállt egy sík helyen.
Vele volt tanítványainak egy nagy
csoportja és hatalmas népsokaság
egész Júdeából, Jeruzsálemből, Ti-
rusz és Szidon tenger mellékéről, akik
eljöttek, hogy hallgassák őt és meg-
gyógyuljanak betegségeikből. Akiket
pedig tisztátalan lelkek gyötörtek,
meggyógyultak.” (Lk 6,12–18)

Ahhoz, hogy megtalálja őket, egy
egész éjszakán át imádkozott. Mit
imádkozhatott, mit mondott? Zsoltá-
rozott, beszélgetett az Atyával? Erről
nincs ismeretünk, de az biztos, hogy
egész éjszaka együtt volt az Atyával.

maid segítőitársai. Ezért választott ki
a tizenkét pátriárkának megfelelően
tizenkét apostolt: „Történt pedig
azokban a napokban, hogy kiment a
hagyre imádkozni, és az egész éjszaka-
t Isten imáadásában töltötte. Ami-
kor megvirradt, magához hívta tanít-
ványait, és kiválasztott közülük ti-
zenkettőt. Ezeket elnevezte aposto-
loknak: Simont, akit Péternek is ne-

Tapasztalatból tudhatjuk, hogy egy
egész éjszakán át virrasztani nem
könnyű. Ám azzal, akit szeretünk,
szívesen vagyunk együtt. Jézus
nemcsak arra jött rá, hogy ő szereti
az Atyát, hanem az is tudatosult
benne, hogy őt is szereti az Atya –
hangsúlyozta az érsek-metropolita.

A főpásztor ezután egy személyes
élményét idézte fel. 2021-ben felke-

reste Ferenc pápát, aki éppen Irakba
késülődött. A Szentatya elmondta
neki, hogy mindenki le akarja beszél-
ni erről, mert úgy látják, ez nagyon
veszélyes utazás lenne. „Tudjátok, én
egy ilyen helyzetben imádkozom,
majd egyedül hozom meg a döntést.
És úgy döntöttem, hogy el fogok
mennni Irakba” – mesélte Ferenc pá-
pa. A Szentatya az imádságában ka-
pott útmutatást arra, hogy el kell
mennie. Ma már tudjuk, milyen fon-
tos, történelmi jelentőségű út lett ez.

A fent idézett evangéliumi rész-
ben Jézus is imádkozik, mielőtt dön-
tene. Jézus és Ferenc pápa példája is
azt mutatja, hogy az Istennel töltött
időnek nagy jelentősége van. De mit
is mondjak Istennek az imában? El-
mondhatom a gondjaimat, imádkoz-
hatok másokért. De vajon kell-e ma-
gyarázni Istennek, mi van velem és a
körülöttem élőkkel? Valószínűleg
nem. Amikor Istennel beszélek, az
nekem fog használni. Persze az is
fontos, hogy ne csak én beszéljek,
hanem meghallgassam, hogy ő mit
akar mondani.

Az imádság párbeszéd, ezért egy
ponton túl el kell hallgatnunk. Nem
a fülünkkel kell hallgatnunk, ha-
nem a szívünkkel. Ehhez önma-
gunkba, a szívünkbe kell szállnunk.
Ha hagyom, hogy Isten szóljon, bé-
kesség támad a szívemben. Ez a bé-
kesség Isten üzenete. Ne is akarjunk
ennél többet, mert ha békességem
van, akkor felismerem, hogy mit

kell tennem – emelte ki a főpásztor.
– Ha elcsendesedik a tenger, egé-
szen mélyre láthatunk. Így van ez a
szívünkkel is. Minél több időt tu-
dok együtt tölteni Istennel, annál
inkább rádöbbenhetek, hogy Isten
szeret engem.

Fontos tehát a csend, mert akkor
meghalljuk Isten szavát, amely éle-
tünk útján segít meghozni a jó dön-
téseket. De ezt a békét, amit így ka-
punk, tovább is kell adnunk –
hangsúlyozta elmélkedésében Ko-
csis Fülöp.

Ezután Lakatos Péter görögkatoli-
kus pap felesége, Tréfa Henrietta tett
tanúságtételt. Mint elmondta, már
kislánként boldog családról álmo-
dozott. 2009-ben férjhez ment, nem
sokkal később áldott állapotba ke-
rült. Ám kiderült, hogy a gyermek
beteg. Péter születése után nagyon
nehéz hónapok következtek, „a
mennyei dicsőség és a földi pokol”
időszaka. Beteljesült egy álom,
ugyanakkor ebbe az álomba irdatlan
sok keserűség vegyült. Szinte min-
den budapesti kórházban jártak Peti-
vel. „Miért történt mindez?” – tette
fel a kérdést Henrietta. A válasz Jé-
zus keresztje, melyből végül jó szár-
mazott. Henrietta számára az ima, a
bőjt, a csend ad erőt ahhoz, hogy ké-
pes legyen hordozni, amit anyai szív
csak akkor tud elviselni, ha kegyel-
mével betölti őt Isten.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Formálódjatok, fehéredjetek!

Fekete Szabolcs püspök celebrálta a pécsi havihegyi búcsú nyitómiséjét

Augusztus 4–7. között, négy napon át tartó búcsún ünnepli felszentelése 325. évfordulóját a pécsi Havas Boldogasszony-templom. Ahogy minden évben, ezúttal is püspöki szentmiséivel kezdődött a az ünnepség. A jubileum előestéjén, augusztus 4-én Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök celebrált szentmisét az egyházmegyei papjaival együtt a templom mellett felállított szabadtéri oltárnál.

A római Santa Maria Mag-
giore-bazilika, a legősibb Má-
ria-templom felszentelését ün-
nepeljük Havas Boldogasz-
zony emléknapiján, augusz-
tus 5-én. A magyarországi
pestisjárványok idején a hívek
számos helyen ajánlották fel
magukat és településük temp-
lomát Havas Boldogasszony
oltalmába, köztük Pécsen is,
ahol az 1690–91-es pestisjárvá-
ny elmúltával, megtartva a
veszedelem idején tett fogadalmukat, templomot építet-
tek Havas Boldogasszony
tiszteltetére.

A meredek lejtőkön hátu-
kon, vállukon cipelték fel az
építőanyagot a fehér színű,
„havas” sziklákra, mintha azt
a Szűzanya jelölte volna ki
számukra hófehér ragyogásá-
val, ahogy tette a Santa Maria
Maggiore-bazilika helyének

kijelölésével is a 4. században.
A pécsi templomnak, amely
1697-re készült el, s immár
325 éve várja a búcsúsokat, a
Mária-tisztelő zarándokokat,
1844-ben XVI. Gergely pápa
adományozott búcsúkiáltásá-
got Szűz Mária ünnepeire.

A jeles évfordulót augusz-
tus 4–7. között négy napon át
tartó búcsúval ünnepli a plé-
bánia közössége, valamint a
programokra ellátogató za-
rándokok. Havihegyen ha-
gyomány, hogy a búcsú előes-
ti miséjét főpap mutatja be,
idén Fekete Szabolcs Benedek
basti címzetes püspök, szom-
bathelyi segédpüspök –
mondta köszöntőjében Mágér
Róbert püspöki irodaigazgató,
a Havas Boldogasszony-templom igazgatója.

Fekete Szabolcs Benedek,
hazánk legfiatalabb püspöke

elmondta, hogy nagy örö-
mrel érkezett Havihegyre,
ahogy egykor diákként, majd
kispapként és papként is.

Szentbeszédében a szom-
bathelyi segédpüspök Mária
szépségéről és tisztaságáról
hozott magával néhány gon-
dolatot. Máriáról nem készül-
hetett fénykép és videofelvé-
telek, nem tudjuk, hogy nézett
ki valójában, de a hitünk sze-
rint szép volt. Egészen szép
volt – fogalmazott az egyházi
hagyomány nyomán. Ezért
amikor a Szűzanyát szobron
vagy képen keresztül mutat-
juk be, akkor mindig nagyon
szépnek ábrázoljuk.

Azért bizonyos, hogy Má-
ria szép volt, mert az eredeti
bűn, és egyáltalán a bűnnek a
szennye, nem volt benne.

A lelke egészen szép volt,
egészen tiszta, egészen fehér,
egészen hófehér volt – hang-
súlyozta a püspök. – Mi, ma-
gyarok ezért úgy is nevezzük
őt, hogy Havas Boldogasz-
zony.

Amikor évszázadokkal e-
zelőtt pestisjárvány volt, a jár-
vány megszűnésével az ősei-
tek úgy határoztak, hogy há-

lából itt, a fehér sziklás he-
gyen, amit ha a belvárosból
nézünk, olyan, mintha havas
lenne, a Szűzanya, a Havas
Boldogasszony tisztelteté-
re szentélyt emelnek – mutatott
rá a szónok. – Csoda szép he-
lyen vagyunk! Ez illik a Szűz-
anyához. Nagyon jól gondol-
koztak az őseitek, hogy erre a
nagyon szép és nagyon tiszta
helyre építették ezt a temp-
lomot.

Évekkel ezelőtt láttam egy
tudósítást Havi-hegyről. Arról
szólt, hogy itt, Pécsen és kör-
nyékén havazott. Mutattak ké-
peket innen, erről a részről is,
ami most is szép, de akkor,
amikor hó borította a tájat, a
természetet, különösen szép és
tisztá volt. Mert a tisztaság
mindig szép, a tisztaság min-
dig vonzó. Ilyen volt a mi
Szűzanyánk, és ilyen ez a hely
is – folytatódott a szentbeszéd.

Szépnek és tisztának látjuk
a Szűzanyát, követendő szép-
ségűnek. De azért nekünk is
kell tennünk, hogy mi is szé-
pek legyünk, mint amilyen ő.
Egyáltalán nem a külső szép-
ségre gondolok, nem arra az
emberre gondolok, aki eset-

leg belenéz a tükröbe, és azt
érzi, hogy elégedetlen magá-
val, mert telik az idő és meg-
öregszik.

Óregem, betegen is lehe-
tünk nagyon szépek az Isten
szemében. Mert aki szeret, az
szép, aki nagyon szeret, az na-
gyon szép.

Kívánom nektek, hogy for-
málódjatok, fehéredjetek, le-
gyetek egészen szépek, mint a
mi Égi Édesanyánk – zárta el-
mélkedését Fekete Szabolcs
Benedek.

A szentmise után körmenet-
et tartottak Pécs városáért, a
Pécsi Egyházmegyeért és egy-
házunkért a templom melletti
Havi-hegyi sétányon. A Havas
Boldogasszony-kegykép má-
solatát követve Fekete Sza-
bolcs Benedek püspök vezeté-
sével, az egyházmegyei papja-
ival, a népes asszisztenciával
együtt a Boldogságos Szűz-
anya tiszteltetére énekeltek,
imádkoztak a hívek.

Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Hegyi László

A BIBLIA ÜZENETE

Inspiráló tűz

Lk 12,49–53

„Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön” – mondja Jézus. A mindenséget formáló, majd pünkösdkor lángnyelvek alakjában alá szálló isteni Lélek, a teremtett világot az idők végezetén tűzben egészen átalakító és a tisztulásra szoruló lelkeket a tisztítótűzben a mennyországra előkészítő Isten a Fiú által most is tüzet ígér.

Küldetésüket a próféták is belül izzó tűzként élik meg, amely folyamatosan inspirálja, újí és nyugtalanítja őket. A bűnei által cselekvésében céltévesztetté vált embert a lelkiismeret-furdalás lángja emészti, mint egy belső láz, hogy segítsen felszámolni a rosszat, és megtisztuljon általa az emberi lélek. Nem csupán a fizikailag megtapasztalható, a természetben is építő-romboló, egyesítő-szétválasztó, nemesítő-hamvasztó tűz létezik, hanem a belső lángok, a természetfölötti tüzek is részei az életünknek.

Műalkotások, maradandó szellemi-erkölcsi értékek, nagy emberi teljesítmények, fontos elhatározások milliói születnek például a szerelem hevében, mely szintén tűzként borítja be az ember szívét. Arra pedig kevésbé szoktunk gondolni, amit az is megfogalmaz: „Tengernyi víz sem olthatja el a szerelmet.” Isten igéjének e sora nemcsak az Úr és választott népe, hanem Krisztus és az Egyház közötti, a szerelemhez hasonló ragaszkodásra is érthető. Nem véletlen, hogy Istennek szentelt szüzek is így élik meg testi-lelki elkötelezettségüket. Az Istennek ajándékozott élet ugyanis olyan, mint egy beteljesült szerelem. Nem lehet Isten felé rideg, merev, iztelen igeneket mondani. Ha

felismertem, hogy először ő érintett meg, ő hívott meg valamire, ezzel együtt azt is felismerem, hogy ő már nagyon régóta szólít, és életemet a Lélek által lángba akarja borítani. Az én válaszom valójában viszonszeretet. És ez igen szállkás és üres, ha nincs benne tűz. Külső-belső égési folyamatok nélkül nincs lendület az életünkben.

Hajlamosak vagyunk a mai evangélium kapcsán állig fegyverzetet öltetni, hogy Jézus szavaiból igazolást nyerve nyugtázzuk: lám, aki Jézus mellett döntött, az harcba indul, annak ellenségei támadnak, és küzdelem lesz az élete, állandó konfliktus, ellentétek. Tagadhatatlan, Jézus erre figyelmeztet. De ennek mentén elindulva elhithetjük magunkkal azt is, hogy az egész életünk csak állandó, „szent ökölvívás”, vélt és valós ellenségekkel való szenvedélyes hadakozás, ádáz harcművészet lesz, amelyet Krisztus iskolájában tanulunk ki. Ez így nem fedi le a teljes valóságot.

Jézus nem olyan tüzet szít, amelyből sebek és gyűlölködés, szenvedélyes vitatkozások és indulatos védekezések sora vagy szavaival igazolt konfliktuskeresés és -fenntartás fakad. A jó tüzek töle erednek, a gyűlölet lángja nem az ő műve. Ő az isteni szeretet elolthatatlan tűzében váltott meg minket, és ilyen izzást hoz. Ennek kell áthatnia minden küzdelmünket, ennek kell „bekebeleznie” az ellenérzések csapongó lángját az életünkben, mintegy tüzet tűzzel oltva. Mi mást is akarna Jézus, mint hogy szeretetének tüze lobbanjon lángra életünkben?

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (85.)

A Görögkatolikus Egyház a Találkozás névvel illeti a Gyertyaszentelő Boldogaszszony ünnepét. Ez valójában az Úr-ünnep, amint a neve igazolja. Alapját ugyanis a következő evangéliumi részlet adja: „Amikor elteltek a tisztulásnak a Mózes törvényében megszabott napjai, felvíték [Jézust] Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, ahogy az Úr törvényében elő volt írva: az anyaméhet megnyitó minden elsőszülött fiú az Úr szentjének hívatik; s az áldozatot is be akarták mutatni, ahogy az Úr törvénye előírta: egy pár gerlicét vagy két galambfiókat” (Lk 2,22–24). Simeon pedig találkozott vele: „karjába vette, és áldotta az Istent” (Lk 2,28), és elmondta a „Most bocsásd el, Uram!” kezdetű imádságot, amit minden alkonyati istentiszteletben imádkozunk. Bár a Szent Liturgia antifónái semmi közvetlen utalást nem tartalmaznak az ünnepre, mondanivalójuk és lelkiségük emelkedett.

Az első antifóna első verse így szól: „Az én szívem jó beszédet önt ki, a Királynak ajánlom énekemet” (Zsolt 44,2). Az Újszövetségben messiási szöveggént értelmezzük a zsoltárt. Így nem a választott nép valamelyik királyát ünnepeljük vele, hanem magát a világ Királyát, aki felé jó beszédet, imádságot, éneket küldünk. A második vers szerves folytatása az előzőnek: „Az én nyelvem az író tolla, ki gyorsan ír” (Zsolt 44,2). Igen, le és meg kell jegyeznünk az üdvörtörténeti eseményt, amellyel Jézus teljesíti a törvény előírását, és az aggastyán Simeonban találkozik az egész emberiséggel. Az első antifóna har-

madik zsoltárverse is az ószövetségi királyt idézi, akit megáldott az Úr: „Kedvesség van elöntve ajkaidon, azért áldott meg téged az Isten mindörökké” (Zsolt 44,3). Ámde a világ Királyára még inkább érvényes, hogy az evangélium hirdetése folyamán milyen és mennyi kedvességgel árasztotta el a világot.

A második antifóna két zsoltárversből áll, nem háromból. De ezek az előzőeknek a folytatásai. Az első vers: „Kösd föl oldaladra kardodat, Leghatalmasabb, a te ékességeddel és szépségeddel indulj meg” (Zsolt 44,4). Milyen szép egy ilyen jókívánság a zsoltárostól az ószövetségi királynak! Mi pedig a legszebb Jézusunknak énekelhetjük, aki negyvennapos elindul a világban való uralkodásra, amit nem karddal akar tenni, hanem a szívek meghódításával. Ezért folytathatjuk így a jókívánságainkat a második anti-

fóna második versével: „Járj szerencsésen, és országoelj a valóságért és szelídségért és igazságért” (Zsolt 44,5). Igen, Jézus szelíd és alázatos szívű (Mt 11,29), és ő maga az igazság (Jn 14,6).

A zsoltár második része a királyi menyasszonyra vonatkozik az Ószövetségben. A harmadik antifóna egyetlen verse már ebből való: „Halljad, leányom, és lássad, és hajtsd ide füledet” (Zsolt 44,11). Keresztény értelmezésben a Jegyest, magát az Egyházat jelenti. Az Egyház a „mindig tanuló” és „mindig megújuló” Egyház. Így értelmezünk, hogy a Fejétől áradó tanításra a tagjai odafigyelnek, készségesen befogadják azt, hogy életté váltsák. Az ünnepen sajátos jelentést is kap ez. Mária, az Egyház őstípusa „hallgatja és megőrzi szívében” a tanítást (Lk 2,51).

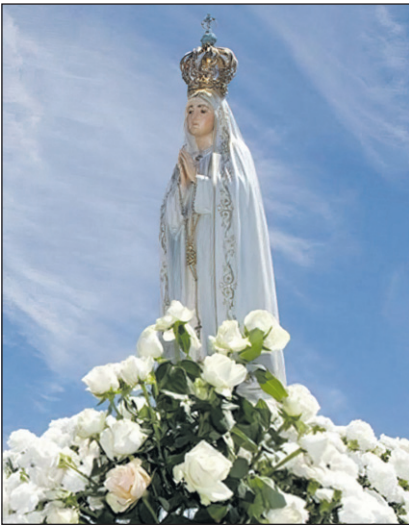
Ivancsó István

AUGUSZTUS 14., ÉVKÖZI 20. VASÁRNAP (Szent Maximilián Mária Kolbe áldozópap és vértanú, Marcell) – Jer 38,4–6.8–10 (*Jeremiást meg akarják ölni, mert megjövendőlte Jeruzsálem pusztulását.*) – Zsid 12,1–4 (*Türelemmel és állhatatosan vivjuk meg az életben ránk váró küzdelmeket!*) – Lk 12,49–53 (*Krisztus evangéliumának sokan ellene mondanak. Innen támad a sok szakadás és békétlenség a világon.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 220 – ÉE 591, Ho 220 – ÉE 149, Ho 114 – ÉE 596, Ho 292 – ÉE 243.

AUGUSZTUS 15., HÉTFŐ SZÚZ MÁRIA MENNYBEVÉTELE (NAGYBOLDOGASZSZONY) – FŐÜNNEP (Mária Asszonya, Tarzicuisz) – Vigília-mise: 1Krn 15,3–4.15–16.1–2 – 1Kor 15,54–57 – Lk 11,27–28 – Ünnepi mise: Jel 11,19a.12.1–6a.10 (*Az égen nagy jel tűnt fel: egy asszony, kinek öltözte a nap volt, lába alatt a hold.*) – 1Kor 15,20–27c (*Először Krisztus támad fel, majd azok, akik Krisztushoz tartoznak.*) – Lk 1,39–56 (*Nagy dolgo-*

kat művelt velem a Hatalmas Isten; felmagasztalta az alázatosakat.) – **Énekrend:** Ho 167 – ÉE 646, Ho 174 – ÉE 229, Ho 134 – ÉE 643, Ho 284 – ÉE 234. **AUGUSZTUS 16., KEDD** – *Szent Ponciánusz pápa és Szent Hippolitusz áldozópap vértanúk emléknapja vagy Szent Rókus emléknapja* (Ábrahám, Szeréna) – Ez 28,1–10 – Mt 19,23–30. **AUGUSZTUS 17., SZERDA** (Jácint, Arika, Réka) – Ez 34,1–11 – Mt 20,1–16a. **AUGUSZTUS 18., CSÜTÖRTÖK** – *Eudes Szent János áldozópap emléknapja* (Ilona, Rajnald) – Ez 36,23–28 – Mt 22,1–14.

Fatima lépcsője

Átjöttem már az új építésű Szentháromság-bazilikán, a fatimai zarándokhely modern építésű, biblikus ihletésű küszöbépületén. Tisztaságával, egyszerűségével, diszkrét monumentalitásával elcsöndesedésre hangol. Élénken él bennem az emlék. Megnyugodva lépek ki a templom előtti hatalmas térségre: most viszonylag kevés zarándok jár-kel, szinte elvesznek a délszaki napsütéstől bombázott, kövezett téren. Három gyermek az édesanyjától kísérve, térden halad, rózsafüzért imádkozik, így közelít az erre fenntartott kő-imaösvényen a balkézre eső kápolnácskához (*capelinha*), a jelenések egyik helyéhez. Itt bevon a kegy-szobrot körülülők, -térdelők imájának csendje. Szemben magasodik az 1928-ban épített neobarokk kegytemplom. Kapujához impozáns lépcsősor vezet. Föl se tűnik rajta a sok zarándok, aki a szent látnokok, a három kis pástortgyermek sírjához igyekszik. Sohasem tartottam magam nagy zarándoknak, és nem keresnem a látnokok sírjaihoz megyek. Megérkezem, és megérkezik hozzám a hely nekem tartogatott üzenete. A tizenegy évesen elhunyt Francisco és a tízévesen meghalt Jacinta szobrai, Lúcia egyszerű sírja a *Magnificat*ot énekli, szavak nélkül. Istenről mondanak el valamit, ami egészen meg-

még idejöttünkben a zarándokhely történetét, a három koldusszegény pástortgyerek, Jacinta, Lúcia és Francisco látomásainak sorát, próbatételeiket, kettejük gyermekkori halálát, a látomások egyházi jóváhagyásához vezető utat, a 20. század szent papáinak köztódását a helyhez, Ferenc pápa centenáriumi látogatását. Nem tudom, mi vár, de szeretném kitenni magam neki. Nekivágok a lépcsőnek, fölkapaszkodok rajta a déli napsütésben. A templomban egyenesen a látnokok sírjaihoz megyek. Megérkezem, és megérkezik hozzám a hely nekem tartogatott üzenete. A tizenegy évesen elhunyt Francisco és a tízévesen meghalt Jacinta szobrai, Lúcia egyszerű sírja a *Magnificat*ot énekli, szavak nélkül. Istenről mondanak el valamit, ami egészen meg-

érint. Tekintetre méltatta alázatos szolgáló lányát... a kicsinyeket magasra emelte... betöltötte az éhezőket... fölkarolta szolgáját, megemlékezett irgalmáról. Isten természetéről énekelnek, aki váratlanul ott tesz nagyot, ott választ ki, ott emel föl, ahol senki nem várná, ahol senki nem keresné. Az Istenhez vezető lépcső megmászhatatlan, olyan magasra visz. De Isten alászállásához talán még nehezebb leereszkedni. Isten különleges visszavonulásához, ahogyan elmegy olyan helyekre, ahol azt gondolnánk, nincs keresnivalója.

Jó, hogy megmászta a fatimai lépcsőt. Ez a lépcső lesz számomra talán ennek a zarándokhelynek az esszenciája. Zárójelbe tétetik finnyás teológus énem, és a három pástortgyerek sírjához fölkapaszkodva elvezettetem Máriához, a megtestesülés örömhíréhez, Isten alászállásához, elrejtendő megmutatkozásához, amit ennek a háromnak a nagyok szemében jelentéktelen, de az Örökkévaló tekintetében értékes léte megmutat. Nem kérték, nem keresték. Kapták. A templomba indulva, nap mint nap, a templomba, az oltárhoz vezető lépcsőkön lépdelve föl tudom-e ébreszteni magamban a kicsinységnek és a szegénységnek ezt az útját?

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Rókus

Augusztus 16.

Szülei fogadalmat tettek, hogy ha Isten gyermeket ajándékoz nekik, Krisztus szolgálatára szentelik. Rókus már tizenkét évesen megkezdte vezeklési gyakorlatait. Ebben az időben apja halálos beteg lett. Magához hívta a fiát, és így végrendelkezett: „Az örökséggel együtt négy dolgot bízok rád. Először: miként tanultad, szüntelenül Jézus Krisztusnak szolgálj! Másodszor: ne feledkezz meg a szegényekről, az özvegyekről és az árvákról! Harmadszor: rád bízom vagyonomat, hogy jó célra használd. Negyedszer: adj otthont a nyomorultaknak és a szegényeknek!”

Rókus tizenöt évesen, miután édesanyja is meghalt, hozzáfogott, hogy atyja végrendeletét maradéktalanul végrehajtsa. A szent helyek mellett fölkereste a szegények házait, hogy a rászorulókat segítségére legyen. Az özvegyeket és az árvákat vigasztalta, a szegény leányokat férjhez adta: szétosztotta a szegények között apja vagyonát.

Ezután elhatározta, hogy elhagyja hazáját, és felkeresi a kereszténység nagy zarándokhelyeit. Piacenzába érkezve látta, hogy igaz, amit útközben hallott: a városban súlyos pestisjárvány tombolt. Ezért egy kórház ápolója lett, és félelem nélkül gondozta a betegeket.

Három év múlva elhagyta Rómát, Rimini-be, majd Novarába ment, és mindkét várost megszabadította a pestistől. Amikor már hosszú időt töltött a piacenzai kórházban, és szinte minden beteget meggyógyított, ő is megbetegedett, később meggyógyult. Mielőtt elhunyt, áhítatosan kérte az Urat, hogy azok a keresztények, akik Jézus nevében megemlékeznek róla, szabaduljanak meg a járványos betegségtől.

Tisztelete 1420 körül Montpellier-ben kezdődött, és nagyon hamar egész Észak-Itáliában elterjedt. Rókus XVI–XVIII. században az egyik leginkább tisztelt szent volt Európában.

L. K.

AUGUSZTUS 19., PÉNTEK – *Szent Bernát apát és egyháztanító emléknapja* (Huba) – Ez 37,1–14 – Mt 22,34–40. **AUGUSZTUS 20., SZOMBAT – SZENT ISTVÁN KIRÁLY, MAGYARORSZÁG FŐVÉDELŐS ZENTJE FŐÜNNEP** (Vajk, Sámuel, Stefánia) – Péld 4,10–15.18–27 (*Szent István király példája az igaz utat mutatja.*) – Ef 4,17–24 (*Öltözték magatokra az új embert, aki Istenhez hasonló!*) – Mt 7,24–29

(*Az okos ember a házat sziklára építette.*) – **Énekrend:** Ho 295 – ÉE 646, Ho 294 – ÉE 287, Ho 135 – ÉE 600, Ho 296 – ÉE 285 **AUGUSZTUS 21., ÉVKÖZI 21. VASÁRNAP** (Szent X. Piusz pápa, Grácia, Hajna) – Iz 66,18–21 (*A próféta arról jövendő, hogy a Messiás idejében a pogány népek megtérnek Isten országába.*) – Zsid 12,5–7.11–13 (*„Akit az Úr szeret, megpróbálja azt.”*) – Lk 13,22–30 (*Isten országában napkeletől napnyugatig mindenkinek helye van.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 230 – ÉE 595, Ho 230 – ÉE 152, Ho 126 – ÉE 596, Ho 269 – ÉE 360.

A hét liturgiája

C év

Megfordulni a fény felé

Szociális otthonok lakói és munkatársai zárandokoltak Szentkútra

(Folytatás az 1. oldalról)

A Jóska nevű férfi kétségbeesett, és föllázadt. Föllázadt Isten ellen, a világ, az élet ellen, egyetlen dolgot mondogatott, „meg akarok halni, nem akarok élni”.

Amikor Laci atya meglátogatta, borzasztó állapotban volt. Annnyira gyöttrődött az édesanyja elvesztése miatt, hogy a pórusa, a bőre is fáj, nem lehetett fölöltöztetni. A lábai el-sorvadtak az állandó fekvés követ-keztében, azon az oldalán, amin ál-landóan feküdt, fájdalmas felfekvé-sei voltak, de a lelke fáj a legjobban. Egy vékony függönnyel takarták le a testét, hogy kibírja. Az első találko-zásukkor Laci atya megkérdezte tő-le: fölvette-e már a betegek szentsé-gét? Azt mondta, hogy nem, ezt még soha senki nem ajánlotta fel neki a harmincöt év alatt.

Az ifjú káplán feladta neki a bete-gek szentségét, és imádkozott a gyó-gyulásáért. Amikor két hét múlva visszament hozzá, a *Szentírás* értel-mében egy gyógyult emberrel talál-kozott. Jóska fizikai gyötrelmei meg-szűntek, felöltöztették, nem fájnak a felfekvései, sőt, harmincöt év után először meg tudta mozdítani a két el-sorvadt lábát. A lelki betegsége is megszűnt, nem meghalni akart, ha-nem élni. Továbbra sem tudott talp-ra állni, mégis tele volt hálával, hogy mennyire szereti őt az Isten.

A püspök rávilágított: a betegek kenete az élni akarás szentsége. A Jóskával való megismerkedését kö-vetően nem sokkal az akkori püspök kinevezte Somogyásmonba plébá-nosnak. Jóska szeretett volna olyan helyre kerülni, ahol imádkozhat. Amikor Laci atya megkérdezte a fő-

pásztort, hogy befogadhatja-e a plébániájára Jóskát, mert a Jóisten ezt kéri tőle, a püspök odalépett hozzá és átölelte. Annnyit mondott mindössze: „A szegények és az Eucharisztia az Egyház jövője.” Ezt valószínűleg azért mondta, mert Laci atya azt is kérte tőle, legyen a plébánián kápol-na is, ahová bemehetnek a sérültek, mert biztos volt benne: ha Jóskát be-fogadja, mások is jönni fognak.

„Hiszem, hogyha az Egyházunk odafordul a sebzett, megtört, sze-gény testvéreinkhez, és nemcsak jó-tékonykodik, nemcsak alamizsnát oszt, hanem megengedi, hogy sze-mélyes kapcsolatba léphessen eze-ken az embereken keresztül a ben-nünk élő Krisztussal, akkor az Egy-ház megújul” – mondta Varga László püspök.

A főpásztor megosztott a hívekkel még egy történetet, ami szintén az élni akarás szentségének megapaszta-lása volt. Akkor már Kaposváron volt plébános, és egy idősebb asz-

szony rokonai üzentek neki: jó lenne, ha meglátogatná, mert tele van keserűséggel, haraggal, váddal Isten és az Egyház ellen. A hölgyet Krisztinának hívták. Laci atya meglátogatta, és megkérdezte: miért haragszik?

Akkor ő elmesélte: az ötvenes években ment férjhez, született két gyermekük, de a férje elhagyta őket egy másik nőért. Ott maradt egyedül a két gyermekkel. Mivel szentségi házasságot kötöttek, de elváltak, a lelkipásztorok közölték vele: nem gyónhat és nem áldozhat. Az asz-szony borzasztóan felháborodott ezen, nem volt hajlandó többet templomba menni. Úgy élte meg, hogy az Egyház, amelyhez tartozik, akkor fordított hátat neki, amikor a legnagyobb szüksége lett volna vi-gaszra, szentségi segítségre. Tele volt lázadással, haraggal.

Laci atya megköszönte a hölgy-nek, hogy megosztotta vele a fájdal-mát, és azt mondta neki: ha úgy érzi, eljött az ideje, hogy kiengesztelődjön Istennel, az Egyházzal, papként na-gyon szívesen segít neki. Majd meg-látja, válaszolta. Két hét múlva üzent Laci atyának, hogy menjen el hozzá. Laci atya felkereste a hölgyet, és mi-vel szeretettel hallgatta meg a fájdal-mát, a szenvedését, közölte vele: sze-retne meggyónni és áldozni. Elvé-gezte az életgyónását, megáldozott.

Ezt követően Laci atya az ideg-in-tenzív osztályon találkozott az asszonnyal, aki kómában feküdt, kicsövezve, agyvérzést kapott, az egyik oldala teljesen lebénult. A rokonai hívták be Laci atyát, hogy adja fel ne-ki a betegek kenetét, mert néhány napja van hátra. Ő azt válaszolta:

„Föladom a betegek kenetét azért, hogy Kriszta néni élni tudjon.”

Egy hónap múlva Laci atya ismét bement a kórházba, rehabilitáción lé-vő betegekhez, és valaki rákiáltott: „Plébános úr, álljon meg!” Kriszta néni volt az. „Nagyon meglepőd-tem, mert azt hittem, hogy már meg-halt” – emlékezett a főpásztor.

A hölgy arra kérte, üljön le, sze-retne mesélni neki. Laci atya leült az ágyára, ő pedig felidézte: „Elveszí-tettem az eszméletemet, de mindent tudtam, hogy mi történik velem. Jönnek a mentők, bevisznek a kór-

nem tudom mivel, megfordított a fény felé, egyfolytában fölfelé emel-kedtem, és folyamatosan mondogat-tam, hogy élni akarok, élni akarok!

És most itt vagyok. Engedje meg, hogy megszorítsam a kezét!” Meg-szorította, azzal a kezével, ami akkor teljesen béna volt.

A püspök kiemelte: Isten azért küldte egyszülött Fiát ebbe a világ-ba, hogy üdvözüljünk, és a gyógyu-lás, a teljes gyógyulás mindannyi-unk számára az üdvözülés. Am az

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Mind követhetjük Máriát a hitben

Udvardy György érsek mutatott be szentmisét a Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye búcsúján

Több ezer hívő vett részt lelkipásztoraival együtt a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye búcsúi ünnepén, július 31-én Máriapócs-on. Az ünnepi szentmise délelőtti 11 óra-kor kezdődött a kegytemplom előtti tábori oltárnál, en-nek főcelebránsa és szónoka Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke volt.

A szentmise elején Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök köszönetet mondott jelen lévő elődjének, Bosák Nándor nyugalmazott püspöknek azért a kezdemé-nyezésért, hogy az eredetileg július utolsó vasárnapján Má-riapócs-on tartott szatmári bú-csún a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye is részt vegyen. Így az egyházmegye megalapítása óta hagyományként van jelen az egyházmegyei búcsú.

A püspök köszöntötte az egyházmegye papjait és hívő-közösségét, és azokat a közel-ről és távolról érkezett gyalog-s vagy kerékpáros zárando-kokat is, akik éjszaka indul-tak, s akár két napig is gyalogoltak, hogy áldozatot hozza-nak ezért az ünnepért. Részt vett a búcsún az egyházmegyei fiatalok közössége is, akik Németh István atya veze-tésével táborban töltötték az elmúlt hetet. Az utolsó két na-pon a megyéspüspök tanítá-sával, jelenlétével is erősítette őket. A főpásztor kíséretében a fiatalok is gyalog tették meg az utat a tábor utolsó helyszí-nétől, Levelekről az egyház-megyei búcsúra.

„Istenben akarunk gazdagodni, úgy, aho-gyan a mai evangélium (Lk 12,13–21) bennünket felszólított. Oda akarjuk szegezni tekintetünket, ahol a feltámadott, a megdicsőült Krisztus ül, aki az élet ígéretével ajándékoz meg bennün-ket az Isten jobbára. Föl-emeljük a tekintetünket, mert ebben a dicsőség-ben látjuk a Boldogságos Szűz Máriát, aki fölveté-tett a mennybe, Krisztus dicsőségének a részese, az Egyház modellje, példája és a mi égi édesanyánk. Ezért te-kintünk rá és kérjük az ő se-gítségét, közbenjárását, oltal-mát az egyházmegye minden híve számára” – mondta ho-míliájában Udvardy György.

Mária az Egyház modellje, mert mindvégig bízik az Is-tenben, aki nemzedékről nem-zedékre hűséges az emberrel kötött szövetséghez, és nem von vissza semmit, nem esik kétségbe, nem lesz olyan pil-lanat, amikor azt mondaná: elég volt, eddig túrtam, eddig bírtam... Isten örök szövetsé-gét köt az emberrel. Mária

mienk, a növekedés útja volt. Kellett figyelnie az esemé-nyekre, a mindennapi tevé-kenységre, benne Isten akara-tára, arra, hogy Isten hogyan valósítja meg az üdvösséget és újítja meg a szövetséget az ő mindennapjai által.

Az édesanya a maga bölcs szavaival tanácsokat is ad, fi-gyelmeztet, int bennünket. Milyen jó visszagondolni szü-leink mondataira, tanácsára, tanítására! Mennyire igazak ezek, és hálásak lehetünk ezért! Így figyelmeztet most bennünket Mária által is Egy-házunk, amikor az éberségre hívja fel a figyelmünket. Fe-

Égi édesanyánk figyelmez-tet, hogy a jó, amit szeretnénk, amiről úgy gondoljuk, hogy megillet bennünket, ami ne-künk jár, azért meg kell küz-den, de a közösség, a társadalom jóságáért, ja-vaiért is. Ebben lehet se-besüléseket kapni, bele-fáradni, de egymást tud-juk segíteni is, bátorítani, azért, hogy ezt az isteni akaratot jól tudjuk meg-élni családjainkban, kö-zösségeinkben.

Mária szavai nyomán kell megbecsülni a közös-séget, ahová tartozunk, ahonnan az életet, a táplálékot, a tanítást kaptuk, ahonnan a „gyengédség-nek a forradalmát” (Fe-renc pápa) megtanuljuk. Becsüljük meg családun-kat, Egyházunkat, mert éltet, táplál bennünket! Istenben gazdagodni akarunk, ezért jöt-tünk össze, az odafönn valókat akarjuk keresni, odaszegezzük tekintetünket, ahol Krisztus ül az Atya jobbán, és amely di-csőségben ott látjuk a Boldog-ságos Szűz Máriát, az Egyház modelljét, példáját, anyját, és vele együtt dicsóíttjuk Istent, mert jó itt lenni, jó az Egyház-hoz tartozni, küzdeni a jóért, elhinni magunkról és egymás-ról, hogy a mi méltóságunk az isteni méltóság – hangsúlyozta a veszprémi érsek.

A szentmise végén a ha-gyományoknak megfelelően

Palánki Ferenc megyéspüspök a Debrecen-Nyíregyházi Egy-házmegye által alapított Pro communitate Christiana – A keresztény közösségért–díjjal köszönte meg az egyházmeg-yeért végzett áldozatos, kö-zösségépítő munkáját az idei díjazottaknak.

Kitüntetésben részesültek: Bódi Jánosné leveleki hitokta-tó, a helyi karitászcsoporthoz vezetője, az egyházközség aktív tagja; Némethné Csubák Éva, a baktalórántházi egyházkö-zség képviselő-testületének tagja, a helyi KÉSZ elnöke, új-ságíró; Kirilla Pál, az egyeki római katolikus köznevelési intézmény vezetője; Kemény Józsefné, a geszterédi római katolikus köznevelési intéz-mény óvodájának vezetője; Ostóroczky Erzsébet Ágnes nyíregyházi hitoktató, kántor. A díjat személyesen át is vette Bódi Jánosné és Némethné Csubák Éva.

A búcsúi szentmise szent-ségimádással és az egyházmeg-ye felajánló imájának közös elmondásával zárult. A szent-misén az éneket Soltész Béla, a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya-társaságesegegy-ház kántor-karnagya és Réthy-Fercsik Szilvia ének-művész vezette.

Szöveg és kép:
Kovács Ágnes
Forrás:
Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye

Püspöki szentmise a baksi Jézus Szíve-templomban

Tizenkét évvel ezelőtt szentelték fel a Csongrád-Csanád megyei Baks Jézus Szíve-templomát, ezért július 30-án, szombaton ünnepi szentmisét tartottak a falunapok részeként, amelyet Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök mutatott be.

Kiss-Rigó László hangsúlyozta: a 12-es szám kiemelt a Szentírásban, hiszen Jézus 12 éves volt, amikor először Jeruzsálembe zárandokolt egy nagyobb csoporttal, valamint később 12 apostolt választott munkatársának. A főpásztor azt kívánta azoknak a baksiaknak, akik bármilyen módon kötődnek a római katolikus templomhoz, hogy legyenek apostolai a helyi közösségnek és az egész társadalomnak is.

A megyéspüspök prédikációjában az evangéliumhoz kapcsolódva Keresztelő Szent János halálát idézte fel. Azt az embert fejezték le, aki Jézus szerint a legnagyobb próféták egyike volt. „Csak” azért kellett meghalnia, mert Heródes király azt mondta a tetszését elnyerő lánynak, hogy bármit kérhet tőle, mire ő azt felelte, hogy a király legnagyobb ellenségének fejét szeretné tálalni.

A püspök rámutatott: a mindennapi életben is számtalan ilyen megmagyarázhatatlan, értelmetlen dolog történik, de az igazán értelmetlen

az volt, amikor a Názáreti Jézust ölték meg. Mégis értelmet nyert halála, hiszen feltámadása az élet forrása mindenki számára, ezért érdemes közösséget vállalni vele. Így

mindannyian az élet győztesévé válhatunk.

A 25. Baksi Falunapokon cseh és lengyel vendégek is részt vettek. A nemzetközi csoportok pénteken és szombaton is bemutakoztak a nagyközönségnek. Pénteken fáklyás felvonulás, utcabál és díjátadó, valamint koncert is volt.

Szombaton Farkas Sándor, a térség országgyűlési képviselője; a környező települések polgármesterei, a Szentesi és a Kisteleki Járási Hivatal vezetői, valamint a község határon túli barátai is a baksiakkal együtt ünnepeltek.

A szentmise után motoros felvonulás kezdődött, majd egy kiállítást is megnyitottak, ahol több tucat kétkerekűt tekinthetett meg a nagyérdemű. Emellett barátságos futball-

mérkőzést is tartottak, valamint színpadra léptek a helyi tehetségek, majd este 7 órától könnyűzenei koncertek várta a közönséget. A kétnapos ünnepet szombaton este lézershow-val és tűzijátékkal koronázták meg.

**Forrás: Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: Sándor Judit**

Újra látogatható a váci püspöki palota

Augusztusban újra megnyitja kapuit a váci püspöki palota és kertje, amely szervezett formában, idegenvezetéssel látogatható.

A csoportos vezetés minden pénteken és szombaton 11 órakor indul, első alkalommal augusztus 5-én. Természetesen más időpontokban is lesz lehetőség megnézni a klasszicizáló barokk épületet. Az előzetes bejelentkezéseket a lenti elérhetőségeken várják. A váci lakosok lakcímkártya felmutatásával minden hónap utolsó szombatján ingyenesen vehetnek részt idegenvezetésen Marton Zsolt püspök vendégeiként.

A püspöki palota és a hozzá kapcsolódó kert a hajdani püspökváros középpontjában, Vác belvárosában helyezkedik el. Történetének csaknem 250 éve alatt huszonegy püspök, illetve kormányzó lakta a palotát, amely országos jelentőségű műemlék. A palota jelenleg is püspöki lakhelyként működik, és máig őrzi múltjának különleges tárgyi, szellemi értékeit.

„Örömmel várjuk látogatásukat Vácon, a püspöki palotában, amelynek patinás épületét 18. századi püspöklődömnnek, Migazzi Kristófnak köszönhetjük. Nevéhez fűződik a váci Nagyboldogasszony-székesegyház megépítése is, valamint a mai Vác barokk arculatának és számos meghatározó épületének a megszületése. Vác és benne a püspöki palota igazi kincseket rejt. Jöjjenek, és fedezzék fel! Legyenek vendégeim a váci püspöki palotában!” – olvasható a honlapon Marton Zsolt váci megyéspüspök invitálása. Az érdeklődők többek között megtekinthetik az egykori szalonokat és a mai napig használatban lévő püspöki tárgyalót, valamint az egyedülálló szecessziós dekorációval rendelkező egykori püspöki irodát. Bepillantást nyerhetnek a palota és az egyházmegyei központ hétköznapijaiba, és még az sem lehetetlen, hogy a főpásztor majd személyesen üdvözlje őket a látogatás során.

További információ:
latogatas@vaciegyhazmegye.hu.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Kakucs Adél Petra OP a domonkos nővérek új általános főnöknője

Az Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja július 26. és augusztus 2. között tartotta választó káptalanját Kőszegen.

A káptalan feladata a közösséget érintő fontosabb témák (intézmények, közösségi, liturgikus és apostoli élet) megtárgyalása mellett az új általános főnöknő megválasztása is volt, mivel Deák Hedvig nővér második előjárói mandátuma lejárt. A káptalan tagjai hivatalból tag és választott tag nővérek, összesen tizennégyen, akik a kongregáció négy házából érkeztek.

A káptalan első napjai a rendi hivatalviselők beszámolóival teltek, egy napot pedig a lelki-intellektuális reflexióra fordítottak a nővérek: Vivian Boland OP atya, a római Aquinói Szent Tamás Pápai Egyetem tanára a domonkos életformáról beszélt *Az Ige hirdetésének szerető szolgálói* címmel.

Július 29-én került sor az előjáró-választásra, amelyen Székely János szombathelyi megyéspüspök elnökölt. A Szentlélekről szóló votívmise szentbeszédében a főpásztor egyrészt az alapító D'Azula nővérek bátorságát és odaadottságát állította példának a nővérek elé, másrészt arra biztatta a leendő előjárót, hogy a Szűzanyának és az Úr tanítványainak példájára „égre nyitott szívvel” figyeljen az Úrra, hogy így az rajta keresztül, „felülről” tudja építeni a közösséget. A szentmise után tartott választáson a káptalan Kakucs Adél Petra nővért választotta meg általános főnöknővé a következő hat évre.

Kakucs Adél Petra nővér 1970. július 28-án született Nyárádszeredában, és Nyárádremetén nőtt fel. Középiskolai tanulmányait Marosvásárhelyen végezte. A tanítónői diploma

megszerzése után lépett a kongregációba, 1995-ben. 1997-ben tett első szerzetesi fogadalmat, 2000-ben pedig örökfogadalmat. A rendbe lépése után matematika- és hittanári oklevelet szerzett.

1997 és 2000 között Szombathelyen, a Püspöki Általános Iskolában (Boldog Brenner János Nevelési Központ jogelődje) tanított hittant. 2000-től Kőszegen, a kongregáció fenntartásában működő Árpád-házi Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium igazgatója volt.

A rendben két alkalommal választották perjelnővé a kőszegi konventben, 2004-től a rendi tanács tagja, 2010-től pedig vikária (az általános főnöknő helyettese) volt.

Több mint két évtizedes intézményvezetői működése alatt az általános iskola óvodával, 2014-ben gimnáziummal és kollégiummal bővült. Szakmai rátermettségének, elkötelezettségének, személyes karizmáinak és az Úr kegyelmének köszönhetően egy virágzó intézményt ad át, amely országos szinten is nevet szerzett magának.

A domonkos nővérek Budakeszin, Kőszegen, Hódmezővásárhelyen és Szombathelyen vannak jelen. A kongregáció fenntartásában működik a kőszegi iskolán túl Hódmezővásárhelyen a Mária Valéria Keresztény Óvoda és a Domonkos Nővérek Liszt Ferenc Énekzenesi Általános Iskolája. A nővérek az iskolai oktatás-nevelés mellett lelkigyakorlatok tartásával, egyéni lelkivezetéssel, könyvkiadással, főiskolai és egyetemi oktatással foglalkoznak.

Forrás és fotó: Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja

Szombathelyen is fogadták a Ferences Család Királynőjének ikonját

Július 11–19. között a szombathelyi ferences közösségben fogadták a Ferences Család Királynőjének ikonját. Az alábbiakban szerkesztve közöljük Takácsné Irma személyes hangvételű beszámolóját az ikon városban töltött napjáról.

Az ikon megérkezését, fogadását követően imádságok hangoztak el a Szűzanya és Szent Fia ikonja előtt. Július 14-én, csütörtökön a hódolatot egész napos szentségimádás kísérte. A 9 órakor kezdődő szentmisét Hidász Ferenc atya celebrálta, aki a szombathelyi Szent Bonaventura Világi Rend asszisztense is. Homíliájában a ferences szentekről: Ferencről, Kláráról, Antalról, Erzsébetről és Bonaventuráról elmélkedett.

A szombati nap – július 16. – külön is emlékezetes marad, mivel a szentmise keretében Lászlóné Erzsike, a Ferences Világi Rend tagja örökfogadalmat tett.

Nagy örömünkre a vasárnapi ünnepi szentmisét Berhidai Piusz OFM tartományfőnök celebrálta. Homíliájában Jézus Mártánál és Máriánál való látogatását párhuzamba helyezte az olvasmányban felolvasott Ábrahámnál tett vizitációval. Mária a jobbik részt választotta, a csendes szemlélődést. Nekünk is ez a feladatunk.

Hétfőn a szentmise után az ikervári és a sótonyi csoport köszöntötte a Ferences Család Királynőjének ikonját Tóth András atya közreműködésével. A keddet is, mint minden napot a Boldogságos Szűz Mária hét örömeinek rózsafüzérével kezdtük. Az utolsó ti-

gy tisztelgünk minden egyes életéve előtt.

Tisztelettel és szeretettel búcsúztunk az ikontól, hogy utolsó magyarországi „álló-máshelyére”, Esztergomba vigyük, ahol a magyarországi Ferences Világi Rend országos káptalanja résztvevői is találkozhatnak vele. A Jóisten áldása kísérje útján az ikont!

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Először van törzsi közösségből származó államfője Indiának

Az indiai keresztények üdvözltek Droupadi Murmu asszony július 21-i köztársasági elnökké választását és 25-i beiktatását. A 64 esztendő politikai az első őslakos népcsoportból származó és a második nő az ország legmagasabb tisztségében. Pratibha Patil helyébe lép, aki 2017 óta volt államfő.

Murmu a Nemzeti Demokrati- kus Szövetség (National Democra- tic Alliance, NDA) elnökjelöltje volt, az azt vezető Bháratija Dzsana- tija Párt (Bharatiya Janata Party, BJP) tagja. Nem kevesebb mint 44 párt támogatta Murmu megválasztását; az ellenzék jelöltjét, a korábbi pénz- ügy- és külügyminisztert és diplo- matát, Jasvant Szinghát 34 párt sze- rette volna ebben a pozícióban látni. Droupadi Murmu, aki július 25- én tett esküt mint az ország 15. elnö- ke, a kelet-indiai Uparbeda települé- sen született, Odisa államban, egy a munda népcsoporthoz, azon belül a szantáli etnikumhoz tartozó csalá- d- ban. Az ausztróázsiai nyelvcsaládba tartozó törzs India hétszáz hivatalo- san elfogadott őslakos közössége közül a második legnagyobb. A 104 milliós népcsoport India össznépé- ségének 9 százalékát jelenti. „Büszkeségre ad okot, hogy be- iktatták India első törzsi közösség- ből származó államfőjét. Reméljük, hogy védelmezni fogja az ország őslakos népeinek jogait” – mondta a Fides hírügynökségnek Nicolas Barla atya, az Indiai Katolikus Pü- spöki Konferencia (CBCI) törzsi ügyekkel foglalkozó hivatalának tit- kára.

Nicolas Barla emlékeztetett rá, hogy Murmu asszony Dzshárk- hand állam kormányzója volt 2015- től 2021-ig. Ebben az időszakban a politikus nem hagyott jóvá egy tör- vényjavaslatot, amely egy 1908-as, illetve egy 1949-es törvényt (Chho- tanagpur Tenancy Act, Santhal Par- gana Tenancy Act) módosított vol- na – a korábbi törvények a törzsi közösségek földjeikhez való jogát

várunk el az új elnöktől; és olyan in- tézkedéseket, amelyek a törzsek számára is biztosítják az őket meg- illető igazságszolgáltatást” – mond- ja Lakra nővér, aki egyébként jo- gász és szociális munkás és a Szent Anna Leányai kongregáció tagja Ráncsiban (Ranchi).

„A föderáció sok állama, például Asszám, Delhi és az Andaman-szi- getek nem ismeri el a törzsi civilizá- ciókat, megfosztják őket a polgári és szociális jogaiktól – mutat rá a nővér. – Nem szabad kizsákmá- nyolni a törzseket, melyek identitá- sát három elem adja: a víz, az erdő és a föld.

Murmunak előre kell vinnie az őslakos lányok oktatásának ügyét. Imádkozunk azért, hogy megtegye, amit India törzsi közösségei elvár- nak tőle, és példaképpé válhasson az őslakos lányok és felnőtt nők számára.”

A Fides nemzetközi hírügynök- ség megszólaltatta Anil Kumar Ku- dzsur atyát is, az Odisa állambeli számbalpur i egyházmegye papját, aki reméli, hogy Murmu megfelelő döntésekkel és programokkal elő- mozdítja a törzsek és más margina- lizált csoportok fejlődését az egész országban.

Xavier Camil Tirkey atya, a cut- tack-bubaneszvári főegyházmegye papja felidézte, hogy Murmu sze- gény környékről származik, és most az a feladata, hogy eleget te- gyen az emberek elvárásainak.

Silpa Ekka, egy ifjúsági csoport vezetője, maga is törzsi származá- sú katolikus nő úgy fogalmazott a Fides hírügynökségnek: „Remél- jük, Murmu a személyes érdekek és a pártok fölé tud emelkedni, és valóban a rászorulóért fog dol- gozni.”

Ugyanakkor a Fides portál írása megemlíti, hogy 2017-ben dzshárk- handi kormányzóként Murmu elfo- gadott egy a vallásszabadságról szóló törvényt, egy úgynevezett „áttérésellenes törvényt”, amely börtönbüntetéssel sújtandó bűncse- lekménynek minősíti az áttérésre való buzdítást. A törvény minden- kit kötelez arra, hogy tájékoztassa a rendőrséget a vallási áttérés körül- ményeiről.

Forrás: Fides.org
Fotó: Wikipedia
Fordította: Verestói Nárcisz

Egy missziós pap Ukrajnából Ott építünk, ahol mások rombolnak

Moreno Cattelan, az Isteni Gondviselés Kis Műve kongregá- ció, más néven az orionisták Uk- rajnában szolgáló papja szá- molt be július 23-án a Fides nemzetközi hírügynökségnek az országban tapasztalható hely- zetről, az egyre inkább hazafelé tartó menekültekről, valamint új feladataikról Lvivben (Lemberg).

„Az elmúlt hónapokban, különö- sen május 8-tól kezdve, szinte az ösz- szes menekült, akiket befogadtunk a kolostorban és a Casa Cafarnao nevű épületünkben, visszatértek városaik- ba (még Harkivba is), illetve továb- bentek Olaszországba vagy más országokba. Jelenleg két család él velünk, Har- kivból, illetve Dnyipróból, ösz- szesen nyolc ember” – számolt be a lvivi hely- zetről Moreno Cattelan, az Iste- ni Gondviselés Kis Műve kong- regáció papja. A rendet Luigi Ori- one alapította 1892-ben, ezért orionisták néven is ismertek.

„Mostanra Olaszországba is alig akar menni valaki – folytatta Moreno Cattelan atya. – Az utolsó két utat mi magunk szerveztük; május 8-án tizen- öt, majd június 21-én tíz fő ment Milá- nóba, utóbbiak a Columba-művelet keretében jutottak ki, a XXIII. János pápáról elnevezett közösség közre- működésével. A mi segítségünkkel Olaszországba érkező mintegy hét- száz menekült egy része már vissza- tért otthonába, mások most szervezik a hazajutást.”

Az a fogyatékkal élő nyolc gyer- mek, akik március óta élvezték a tor- tonai Mater Dei Központ vendégsze- retetét, szintén hazatértek Ukrajnába. Július 20-án, szerda éjjel érkeztek Lvivbe, a Casa Cafarnao- ba – hosszú utazás után, amely azonban jóval ke- vésbé volt aggasztó, mint a március 2- i útjuk, nem sokkal a háború kitörése után. Az elmúlt hónapokat derűsen

töltötték Tortonában a gyerekek, kö- rülvéve az orionisták és sok más segí- tőkész ember szeretetével, akik időt, energiát és költségeket nem sajnálva gondoskodtak róluk.

„Mihajlo Kosztiv atyának a nehéz idők ellenére is sikerült nyári tábort szerveznie, július 4-8. között került sor az első turnusra, melyen száz fia- tal vett részt (a járványügyi korlátozá- sok miatt), és 22 fiatal animátor vezet- te – mondta Moreno Cattelan. – Olyan nagy volt a sikere, hogy a szülők és gyerekek kérésére még egy időpontot ki kellett jelölni, július 18-tól 23-ig. Jú- lius 11-én, a regisztráció megnyitása- kor már 85 jelentkezőnk volt, másnap

este le is kellett zárunk. A mintegy száz jelentkezőből harmincan mene- kültek. Mindenki számára nagyon fontos élmény volt, újra megtapasztaltuk a normalitást, annak ellenére, hogy a halál, pusztítás, bombázás és harc nem ért véget. Az a szolgálat, amelyet az invázió másnapján kezd- tünk el, folytatódik, új módszerekkel és új szereplőkkel.”

„A háború még tart, a félelem to- vábbra is jelen van, a jövőt sötét felle- gek takarják – zárta beszámolóját Cat- telan atya –, de senki sem veheti el től- lünk a jogot, hogy építsünk ott, ahol mások rombolnak, vagy hogy néhány napot jókedvben és testvéri közösség- ben töltsünk, játékkal, énekkel, moz- gással, és legfőképpen: jól érezve ma- gunkat. Ezen a két fronton mindig is jelen leszünk.”

Forrás és fotó: Fides
Fordította: Verestói Nárcisz

Paolo Ruffini, a Vatikán Kommunikációs Dikasztériu- mának prefekusa arra biztatja Afrika katolikus püspö- keit, hogy adjanak hangot a kontinens alulról induló kezdeményezéseinek, s így a globalizált világ is tudo- mást szerezzen azokról.

Isten népe világszerte kí- váncsi arra, milyen munkát végeznek az afrikai katolikus püspökök az egyházmegyé- ikben. Ennek hírüladásához szorosabb együttműködésre van szükség a vatikáni mé- diafelületekkel. „A globalizált világnak hallania kell önkö- rül és mindarról, amit helyi egy- házaként a különböző egyház- megyékben tesznek. Szeret- ném ösztönözni önöket az együttműködés és a hálózat- építés fokozására” – biztatta a püspököket Paolo Ruffini az Afrikai és Madagaszkári Pü- spöki Konferenciák Szimpózi- umának (SECAM) július 26-i ülésén elmondott beszédében Ghána fővárosában, Accrá- ban.

A rádió, az internet és a kö- zösségi média segítségével olyan rendszert építhetünk ki, amelynek küldetése a bábeli megosztottság fokozása he-

lyett az igazság erejének táp- lálása – fogalmazott a prefek- tus. Elismerően szólt a katoli- kus püspökök kontinensen át- ívelő egyházi rádió- és televí- zióállomások létrehozásáért tett erőfeszítéseiről, valamint hangsúlyozta a vatikáni médi- ával való partnerség és a háló- zatépítés fontosságát.

A vatikáni tisztségviselő szerint az ilyen partneri kap- csolatok teszik lehetővé, hogy Isten népe Afrikában is „hite- les hírekhez jusson a Szent- atyáról, a Szentszékről és az egyetemes Egyházzal”. A for- málódó együttműködésnek köszönhetően ugyanis az afri- kai egyházmegyei rádiók köz- vetítik a Vatikáni Rádió napi közleményeit és műsorait az angol, a francia, a portugál mellett szuahéli és esetenként más afrikai nyelveken is.

Paolo Ruffini hangsúlyoz- ta, hogy a kommunikációnak

fontos szerepe van az Egyház szinodalitására szóló püspö- ki szinódus előkészületeiben is, hiszen a Szentatya szeret- né elmélyíteni a gondoskodás és a felebaráti szeretet szelle- mét az emberek között. A va- tikáni tisztségviselő szerint a kommunikáció segít abban is, hogy „kialakuljon a hívekben a jó kritikai érzék, és megta- nulják megkülönböz- tetni a jót a rossztól, az igazat a hamistól, va- lamint hogy értékelni tudják az igazságossá- gért, a társadalmi egyetértésért és a kö- zös otthonunk iránti tiszteletért végzett munkát”.

2019 júliusában, a megalakulásának ötve- nedik évfordulóját ün- neplő Afrikai és Mada- gaszkári Püspöki Kon-

ferenciák Szimpóziuma a jubi- leumi rendezvénysorozat le- zárásakor Uganda fővárosá- ban, Kampalában pasztoráci- ós dokumentumot adott ki. Az úgynevezett Kampalai do- kumentum (KD) célja, hogy se- gítsen elmélyíteni Afrikában Isten népének ismereteit Krisztusról, valamint irány- mutatót adjon az afrikai Egy-

ház számára az evangelizációs küldetés teljesítésével kapcso- latban. A vatikáni Kommu- kációs Dikasztérium prefektu- sa mostani beszédében utalt a Kampalai dokumentumra is, amely ígéretet tesz az egyhá- zon belüli kommunikáció fej- lesztésére is, miközben felszó- lítja az afrikai katolikus püs- pököket arra, hogy mozdítsák

elő a püspöki konferenciák közötti együttműködést.

A KD arra kéri a nemzeti püspöki konferenciákat, hogy aktívabban vegyenek részt a médiával foglalkozó lelki- pásztori megbízottak techni- kai, doktrinális és erkölcsi képzésében. A megfelelő szakmai felkészítés segít, hogy a hívek ne féljenek kife- jezni a hitüket a média világában – mondta a vatikáni tisztségviselő, hozzátéve: „Sürgétjük a katolikus egyeteme- ket és felsőoktatási in- tézményeket, hogy a tőlük telhető legjobb képzést biztosítsák a közösségi kommuniká- ciós tanulmányok ter- én humán és szakmai szinten egyaránt.”

Fordította: Meszleny Zita

Hangjuk hallatására biztatja a Szentszék Afrika püspökeit

A Veszprémi Főegyházmegye családtabora Győrben

Az Apor Vilmos Iskolaközpont kollégiuma adott helyet immár többedik alkalommal a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája által létrehozott családtabornak. A július 27-én, mintegy százötven résztvevővel elkezdődött tábor a szervezők szándéka szerint megerősíti a családokat hitükben, az Egyház iránti elköteleződésben, közösségélményükben és az egység megélésében.

A célok között szerepelt II. János Pál pápa apostoli buzdítása, a *Familiaris consortio* sorainak életre váltása is: „Minden egyes család megtalálja és fölfedezi önmagában a hivatást, amelyet soha nem lehet elvenni tőle, s amely egyúttal méltóságot és kötelességet is meghatározza: család, »légy« azzá, ami »vagy« !”

A létszámnak a hely befogadóképessége adott keretet. A tábor vezetője Fodor János balatonfüredi plébános, a főegyházmegye családreferens papja, akit a tábor szervezésében és megvalósításában a családpasztorációs munkacsoport tagjai is segítenek.

A program nyitásként szentmisét ünnepeltek együtt a résztvevők. Fodor János atya szentbeszédében arra a kalandra hívta a családokat, hogy építsék együtt Isten országát. „Szolgálja ez a tábor a feltöltődést, az egymásért élest, a közösen megélt boldog napok gyarapítását!” – mondta.

A családokat már az érkezéskor csoportokba osztották, ezek a csoportok vettek részt a csapatjátékokban is. Ízelítőül egy fel-

adat, mely „A legkisebb hős” nevet kapta: a legkisebb gyermeket kézzől kézre adva kellett beérni a célba, jelképesen Isten országába. Az este a közös társasjátékozásról, beszélgetésről szólt, aminek keretében a különböző helyekről érkezett családok is megismerkedhettek egymással.

A második nap előadója Pécsi Rita volt. A neveléskutató a képernyő és az internet hatásairól beszélt, azt a kérdést járva körül, hogy fejleszt vagy rombol ezek használata. Beszélt a függőségek kialakulásáról, a képernyőhasználat és a fejlődő idegrendszer kapcsolatáról, az életkorhoz illő használatról és a jó megoldásokról.

Délután a családok a dunaszigeti ökoparkba látogattak el, ahol megismerhették a Szigetköz élővilágát, eveztek, fürödtek. Este a közös mesemondás és diavetítés után a nagyobbak retrodiskóban mulattak az időt.

Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmegye

Családi Életre Nevelés képzés indult a Győri Egyházmegyében

A Győri Egyházmegyében június 22–23-án elindult a „Boldogabb családokért” Családi Életre Nevelés (CSÉN) képzés, amelyen harminc hitoktató és egyházi fenntartású iskolák pedagógusai vesznek részt. Az alábbiakban két résztvevő tapasztalatait adjuk közre.

A hitoktatási referensünk küldte a tájékoztató levelet a CSÉN-képzésről. Mivel úgy gondolom, hogy a fejlődés, az önképzés minden munkahelyen fontos – főleg nekünk, hitoktatóknak –, ezért a feltételeket átolvasva örömmel jelentkeztem, sőt, még két kolléganőmet is meghívtam.

A koronavírus-járvány óta több online előadáson, képzésen is részt vettem, és minden alkalommal kaptam olyan pluszt, ami vagy elgondolkodtatott, vagy éppen azt alkalmazva, esetleg továbbgondolva táguhatott a tanítási módszereim eszköztára.

A CSÉN-képzésre is ilyen várakozással tekintettem, hiszen „Nemcsak a jó pap tanul holtig, hanem a jó hitoktató is!” – szoktam emlegetni kissé megváltoztatva a mondást. Amit ott az első két

napban kaptam, az messze túlszárnyalta várakozásaimat!

Hortobágyiné Nagy Ágnes és Rézné Vitus Csilla kedvessége, tudása, ember-szeretete, nyitottsága, felkészültsége magával ragadta a csapatot, és „diákként ittuk a szavaikat”. Sok-sok értékes elméleti és gyakorlati útmutatást, tanácsot kaptunk, emellett számos játékos feladattal is megismerkedtünk. Ráadásul mi magunk is aktív részesei lehettünk egy-egy játéknak, ezzel is jól felpörgetve a hangulatot.

A jobbnál jobb feladatok, egymás megismerése, az egymásra hangolódás, a

jókedvű nevetés, a felszabadult gyermeki öröm jellemezte ezt a két napunkat, amit együtt tölthettünk.

Bátran mondhatom, amit többen is megfogalmaztunk: Ilyenben még nem volt részünk! Annyi hasznos, gyakorlati ötletet kaptam, hogy nagyon várom, amikor a saját óráimba is beépíthetem, alkalmazhatom az itt tanultakat. Olyan érzéssel búcsúztunk el a második képzési nap végén, hogy már alig várjuk a következő találkozást, ami augusztus 29–30-án lesz.

Vörösné Varga Erzsébet

A programmodszertani alapképzés célja, hogy a köznevelésben dolgozó azon szakemberek szakmai kompetenciáit, gyakorlati ismereteit és eszköztárát fejlessze, akik nyitottak a tanulók családbarát szemléletű támogatására személyiségfejlődésük, felnőtté érésük, családalapításuk, élethivatásuk felvállalásának kérdésében.

A résztvevők betekintést kapnak a családi életre nevelés gyakorlatába. Saját élmény alapján gyakorlati ismereteket és tapasztalatot szereznek az interakcióra, non-direktivitásra, dráma- és élmény-, valamint konstruktív pedagógiai módszerekre alapozó program alkalmazásával kapcsolatosan, hogy felkészülten kezdhessek meg a CSÉN-témák feldolgozását CSÉN-órák keretében vagy más tantárgyba (például osztályfőnöki, etika, életvitel), illetve kiscsoportos vagy szakköri foglalkozásokba ágyazottan a családbarát szemlélet kialakítása, a közösségépítés, a személyiség- és kompetenciafejlesztés, a családi életre nevelés céljával.

Forrás: www.eletunkacsalad.hu

Mit jelent mindez a gyakorlatban?

vábbképzésen megízleltem egy másfajta szemléletmódot, az úgynevezett non-direktivitást. Nem kell mindent részletezni, szájba rágni; érdemes hagyni, hogy a diákok maguk értelmezzék a feladatot, hatalmas teret adva ezzel a kreativitásuknak. Mi, a továbbképzés résztvevői is többször

többféleképpen értelmeztünk egy-egy feladatot, de így lett szép, kerek az egész. Olyan megoldásokat láthattunk egymástól, amelyek nekünk eszünkbe sem jutottak volna. Így gazdagítottuk egymást.

Felszabadító volt az érzés, hogy nincs ítélkezés, nincs negatív kritika. Szerintem diák-

jainknak is így tudjuk leginkább közvetíteni ezt a lényeges üzenetet: Fontos vagy! Te is jó vagy valamilyen!

Továbbképzésre jelentkezéskor vagy a portfólióírás kapcsán mindig felteszek egy kérdést magamnak: Ettől jobb tanár leszek? Ha a válasz *nem*, akkor inkább nem csinálom. Ennél a továbbképzésnél, túl az első két napon, határozottan állíthatom: *igen*.

A továbbképzés óta szüntelenül azon gondolkodom, hogyan alkalmazom majd a tanult ismereteket az osztályommal, és gyűjtögetem a segédanyagokat. Fontosnak tartom, hogy folyamatos kapcsolatban legyek a diákjaimmal, de ez nem könnyű annyi iskolai, otthoni, szülői feladat mellett. Ez egy állandó tanulási folyamat: kaland a diákjaimmal, akiket szeretek, akiknek a legjobbat akarom nyújtani. És azt hiszem, megtaláltam a legjobbat!

Menyhárt Andrea

**Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Győri Egyházmegye Családbizottsága**

Nem csak „elithittanosoknak”

Ismét megrendezték az újudvari Szent Rita Katolikus Ifjúsági Tábor

Kétévnyi kényszerű szünet után idén újra megrendezhették az újudvari tévétorony tövében elterülő tisztáson a Szent Rita Katolikus Ifjúsági Tábor. Két turnusban zajlott a program: július 10. és 15. között a 6–12 éves korosztályt; július 16. és 22. között a 13–17 éves fiatalokat várták. Az első napon Varga László megyéspüspök mutatott be szentmisét.

Gál Gábor főszervező – aki Kálóczi Anitával vállvetve viszi a tábor szervezésének és lebonyolításának terheit – elmondta: Az elmúlt két évben a bevezetett korlátozások miatt nem kerülhetett sor a rendezvényre.

„A második évben azért már lehetőségünk nyílt egy családi nap megrendezésére, amely annyira jól sikerült s oly népszerű volt a gyerekek és

a szülők körében egyaránt, hogy az idei tábor első napján, július 10-én ismét megszerveztük – mondta el Gál Gábor. – Szeretnénk, ha ez hagyománnyá válna.”

A még Fliszár Károly volt újudvari plébános által elindított tábort idén két turnusban rendezték meg összesen kétszáz gyerek és fiatal részvételével, akik zömében a Kaposvári Egyházmegyéből érkeztek.

A program a már említett családi nappal vette kezdetét. Varga László megyéspüspök tartott szentmisét és beszélgetett a gyerekekkel, akiket a hét folyamán népi játszótér, számos kézműves program, köztük a gelsei önkéntes

tűzoltók bemutatója, az *Exatlon* című tévéműsor mintájára szervezett vetélkedő – benne Búzás Dorottya exatlonos látogatásával – és papi fórum várt.

plébános felügyelete alá tartozott, mostantól azonban a püspök évről évre más, nem feltétlenül helyi atyát bíz meg e teendővel; idén például Tölgyesi Dávidra esett a választása.

Ahogy a püspök megfogalmazta: a Szent Rita nevét viselő tábor alapvetően missziós tábor – erős benne a hittanos vonulat, szentmisék és imádságok is vannak –, de mivel olyan gyerekek is vannak a résztvevők között, akik nem feltétlenül „elit hittanosok”, így nagy hangsúlyt fektetnek a játékokra, a szabadidős programokra, ismeretterjesztő előadásokra is.

Gál Gábor arról is beszélt: eddig a tábor mindig az éppen aktuális újudvari felügyelete alá tartozott, mostantól azonban a püspök évről évre más, nem feltétlenül helyi atyát bíz meg e teendővel; idén például Tölgyesi Dávidra esett a választása.

Forrás:
**Kaposvári Egyházmegye
Fotók: Horváth Márton**

Meg kell állítanunk a fogyasztás növekedését!

Beszélgetés Ürge-Vorsatz Diána klímakutatóval az aszály és a kánikula okairól

(Folytatás az 1. oldalról)

Egészségünk szempontjából nagyon fontos, hogy ha nappal meleg van, legalább éjszaka regenerálódhasson a szervezet. Az ember 36 fokon üzemel, s mivel folyamatosan égeti a bevitt tápanyagokat, így hőt termel, amelytől meg kell szabadulnia. Mivel a hó a melegebbtől a hidegebb felé áramlik, ezt akkor tudjuk megtenni, ha a környezetünk nálunk hűvösebb. Ha tudunk izzadni, egy ideig képesek vagyunk viselni azt az állapotot is, amikor a környezet hőmérséklete magasabb, mint a testünké, ám egy ponton túl ezt egyre kevésbé jól kezeli a szervezetünk. Egy bizonyos szinten túl a meleg a fizikai munkát végzők vagy a sportolók számára már nem elviselhető, nem beszélve az idősekről vagy azokról, akik valamilyen krónikus betegségben szenvednek. Azt látjuk, hogy bár a globális átlaghőmérséklet még csak egy fokkal emelkedett, ez máris igen jelentős növekedést okozott a hőségnapok számában, amikor a napi középhőmérséklet 27 fok felett van. Most azt tapasztaljuk, hogy szinte minden nyáron akár egy egész hónapnyit is szenvedünk a ká-

hogy több energia és vízgőz van a légkörben. Növeltük a Föld átlaghőmérsékletét, ez pedig kedvez az időjárási szélsőségek kialakulásának. Úgy látjuk, hogy a legnagyobb változás a csapadéeloszlás területén következett be. Magyarországon talán még nem annyira, de a világ nagy részén ez okozza a legsúlyosabb bajokat. Észak-Európában sokszor túl sok a csapadék, míg a mediterrán régiót nagyon komoly aszály sújtja, és mind a két jelenséget még súlyosabbá teszi az éghajlatváltozás. Nagy kérdés, hogy Dél-Európa az elkövetkező évtizedekben nyáron élhető lesz-e egyáltalán. Itt ugyanis tartósan forró, aszályos nyarak várhatók, amikor a nappal nagy részben nem lehet majd kint tartózkodni a szabadban. De a vízhiány is eléri majd azt a mértéket, amihez már nem lehet alkalmazkodni.

– Az Egyesült Királyságban nem indították el a vonatokat, mert a sínek nem bírták a megterhelést...

– Igen, mert az infrastruktúránkat sem erre a hőmérsékletre tervezték. A hidak, az utak, a repülőtéri kifutópályák használhatatlanná válhatnak.

fűnyesedék). Ez azért probléma, mert így a talaj egyre kevésbé tudja megtartani a nedvességet, az eső elfolyik róla. A száraz területek pedig még jobban emelik a levegő hőmérsékletét. Az előrejelzések alapján úgy látjuk, hogy a mezőgazdaságot tekintve a Kárpát-medence lesz Európában a klímaváltozás egyik legnagyobb vesztese. Ez ellen öntözéssel lehet védekezni ideig-óráig, de alaposan át kell gondolnunk a vízgazdálkodásunkat.

– Van, aki szerint most azért sokkal súlyosabb az aszály, mert ősszel, tavasszal, de főleg télen kevesebb a csapadék. Ön hogyan látja ezt a kérdést?

– Összességében Magyarországon nem változott jelentősen a csapadék mennyisége. A szezonális eloszlás viszont kicsit változott, tavasszal általában majd’ húsz százalékkal esik kevesebb eső. Az igaz, hogy intenzívebbek az esőzések, ám ez a vízmennyiség hamar átfolyik a talajon.

– A hétköznapi ember hogyan védekezzen a nagy meleg ellen? Megoldás a légkondi?

nikulától, míg nemrég ez évtizedenként 3–6 nap volt.

– Ki vagy mi az oka ennek?

– Az ember, aki megváltoztatta a környezetét. Egyrészt a városi hősziget jelensége, a lebetonozott, sötét színű területek arányának növekedése is ott áll az okok között, hiszen a csapadéknak így nincs lehetősége beszívárogni a talajba, valamint a sötét színekkel csapdába ejtjük a nap energiáját. A talaj szárazsága egyébként kihat a klímára is, például a növényzeten keresztül. Egy erdő nem csak önmagát, hanem a környezetét is képes hűteni, ám ha csökken ezek területe, akkor ezzel párhuzamosan nőni fog a környék hőmérséklete.

– Az év más időszakában a viharok okoznak problémát, és egyes helyeken télen sokkal hidegebb van, mint a megelőző időszakban. Ezért is beszélnek manapság a globális felmelegedés helyett inkább klímaváltozásról. Hogyan függenek össze ezek a szokatlan időjárási jelenségek?

– Igen, nemcsak melegedés történik, hanem az egész éghajlat változik. A probléma alapja részben az,

Minden, ami körülvesz bennünket, a helyi klimatikus viszonyokra lett kialakítva. Az is nagy kérdés, hogy mi lesz a kulturális örökségünkkel. Velelence víz alá kerülhet, az Akropolisz pedig nyáron megközelíthetetlen lesz a meleg miatt.

– Több európai országban vízhiány van, így Magyarországon is. Az aszály következmény, vagy egy olyan jelenség, ami még jobban megnehezíti az amúgy is súlyos helyzetet?

– Azt egyelőre még nem mondhatjuk, hogy a mostani aszály az éghajlatváltozás következménye, a mi régióinkban ugyanis nem ritka az aszályos év. Ám az aszályos napok száma növekszik, ezt a nyolcvanas évektől látjuk. Az aszályt súlyosbítja a hőség hullám, mert a melegben nagyon gyorsan elpárolog a víz. Az emberi földhasználat erre rátesz még egy lapáttal. Házépítés során az úgynevezett zöld kerületekben is térköveznek, egy medencével, kocsibeállással vagy más építménnyel pedig tovább csökkentik azt a talajterületet, amely át tudja engedni magán a csapadékot. A talajt kiszipolyozzuk, például úgy, hogy a kertekből elvitetjük a szerves anyagot (avar,

– Nem. Fontos, hogy máshogyan tartsuk hűvösen a környezetünket, hiszen a légkondicionálás csak tovább melegíti az éghajlatunkat. Az első lépés, hogy éjszaka át kell szellőztetni a lakást, majd hajnalban, azután, hogy beáramlott a hűvösebb levegő, minden ablakot be kell csukni. A következő lépés, hogy kívülről – nem belülről, függönnyel – le kell árnyékolni a napos oldal ablakait. A főzést késő estére tegyük, a süteményt pedig lehetőség szerint mellőzzük. Érdemes a köféléteket átmosni, mert a párolgás is hűti a lakást. Hajnalban mosunk, és reggel teregetünk ki, mert ez is hűvösebbé teszi az otthonunkat. A legjobb persze az lenne, ha árnyékoló fákat ültetnénk, ahová csak lehet. De ne tuját, mert az nem párologtat, míg a lombos fa egészen mélyről is vízhez jut, és azt kipárologtatva hűti a környezetét. Bécsben most futónövényekkel teleültetett balkonládát adnak a lakosságnak, azt kérve, hogy futtassák fel a növényeket a ház falára, hiszen ez is képes fogni valamennyit a forróságon. Ha valaki építkezik, ne sötét színűre fesse a házát, hanem fehérre, és ne térkövezzen, hanem hagyja meg a zöldfelületet.

– Nemrég nagy port kavart egy internetes portál cikke, amely sötét

jövőképet festve azt taglalta, hogy a karbonsemleges új technológiai megoldások egyrészt környezet-szennyezőek, másrészt lényegileg nem változtatnak a problémákon. Így van ez?

– Szerintem az alternatív technológiák alkalmazása mindenképpen segít valamit a helyzeten. Az viszont igaz, hogy a megoldást nem várhatjuk kizárólag a technológiáktól. Nincs teljesen tiszta energia, minden energiaszennyezés megterheli a környezetet valamilyen módon. Az egyetlen tiszta energia az, amit fel sem használtunk. Fontos, hogy ne egy technológiát alkalmazzunk, hanem többféleből kevesebbet, így a negatív hatásokat könnyebben korábban tudjuk tartani. A lényeg mégis az, hogy valahol meg kell állnunk a fogyasztás növekedésében. Egy véges bolygó erőforrásait lehetetlen végtelen módon kihasználni. Nem arról van szó, hogy a szegények vagy a rászorulóknak a fogyasztását kell visszafogni, hanem azokat, akik inkább felelősek a környezet megterheléséért.

Jézus tanítását kellene megfontolnunk. Ha csak földi kincseket halmozunk fel, attól biztosan nem leszünk sem elégedettek, sem boldogabbak. A szerzésnek nincs határa, mindig adódik valami, amiről úgy látjuk, jó lenne szert tenni rá. A jóllét nem a fogyasztástól, hanem a szeretet, a közösség, a család erejétől függ, a minket körülvevő természet és környezet tisztaságától és szépségétől. Többet ér az az idő, amit nem a szerzésre, hanem a másik emberre áldozunk. Nálunk nagyon kevesen végeznek önkéntes szolgálatot, pedig ez nemcsak annak jó, aki számára megteszünk valamit, hanem annak is, aki végzi. A szolgálat fontos része az emberi életnek.

– A gazdasági növekedés viszont függ a fogyasztástól, talán ezért javasolják kevesen a fogyasztás visszafogását.

– Megoldást jelenthet a munkaidő rövidítése is. Több helyen is kísérleteznek a négynapos munkahéttel. Ezt ott lehet alkalmazni, ahol az érintettek már elég jövedelemmel rendelkeznek. A felszabaduló időben többet foglalkozhat az egészségemmel, a körülöttem élőkkel, a közösségekkel és a családdal, a hobbimmal.

– A háború okozta energiaéhség miatt több helyen újraindították a szénbányászatot, és üzembe fogják helyezni a szénerőműveket. Ez nem ront az amúgy is nehéz helyzeten?

– A háború elvileg arra ösztökélhetne bennünket, hogy felgyorsítsuk

a fenntarthatósági átmenetet. Ez a krízis továbbá arra is sarkallhatna, hogy függetlenítsük magunkat a külső energiaforrásoktól a megújuló energiaforrások segítségével. Ehelyett sokan visszahozták a múlt elavult technikai megoldásait. Európa energiaszennyezésének a fele a fűtésre megy el. Egy passzív házban azonban a fűtéshez szinte nem is kell külső energia. Ez azt jelenti, hogy általában véve is sokkal kevesebb földgázra lenne szükségünk. Felgyorsíthatnánk a napenergia-hasznosítás ütemét is, hiszen ez a legolcsóbb energia, amit pont akkor használhatnánk fel hűtésre, amikor a legmelegebb van. Mi viszont visszafelé menekülünk, és nem előre, a jövő technológiáiba. Mivel az energiahatékonyság közérdek, ezért központilag, például európai uniós szinten kellene megoldásokat találnunk. Az energiapar nagyon sok támogatást kap, ám ha ezt az összeget az épületkorszerűsítésre fordítanánk, akkor Európa épületállományát tíz-húsz év alatt át tudnánk alakítani annyira, hogy sokkal kevesebb energiára lenne szükségünk. Egy passzív ház egyébként bizonyítottan egészségesebb is.

– A katasztrófák mennyire motiválnak bennünket a változtatásban?

– Nagy sokkhatás esetén hajlamosabbak vagyunk a változtatásra, ennek ellenére azt látjuk, hogy az egyes ember rendkívül nehezen módosít a szokásain hosszú távon, még az is, aki teljesen tisztában van a helyzettel. A környezetszennyezés problémájának a vásárlásainkra is hatással kellene lennie, például úgy, hogy megnézzük, az adott termék csomagolása újrahasznosítható-e, a nagyobb kiszorítást választva pedig kevésbé terheljük a környezetet. És vajon miért nem használjuk inkább a környezetkímélő mosószert, ha nem kerül többé? Az egyén is sokat tehet, ám igazi megoldást az átfogó, rendszerszerű változtatás jelenthet, amikor a térszerte területek csökkenése, a kerékpárutak vagy a fásított területek növelése, az energiahatékony lakások építésének támogatása és ösztönzése egyszerre valósul meg. Érdekes ebből a szempontból a német példa. Ott nagyon olcsó jeggyel utazhatnak az emberek a különféle tömegközlekedési eszközökön. Ennek hatását magam is tapasztaltam a minap: Berlinben, a csúcsidőben szinte alig lehetett autót látni. Senki nem fog változtatni, ha egyszerre nagyon sok mindenről kell lemondania, ám ha megkönnyítjük a döntést – ez pedig csak rendszerszinten lesz igazán hatékony –, akkor képesek lehetünk az átalakításra.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirteset@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, arohírdetsek feladása:
 +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztos@ujember.hu
 Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
 Egyéni egy példányos előfizetés beföldíró negyedéve: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
 Magyar Kurír 10700732-6836180-51100005 (CIB Bank).

A szívem is odateszem az oltárra

Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye oktatási helynöke a kenyérsütés titkairól és az átváltoztatás csodájáról

(Folytatás az 1. oldalról)

Sikerült megsütnöm az első kenyeret, aztán a másodikat, a harmadikat, s ahogy dolgoztam velük, rádöbben-tem, hogy tulajdonképpen a hivatásom gyökereihez is kapcsolódom ezáltal. Középiskolás koromban a hittanórán az egyik atya papi élet-történetekről mesélt. Említést tett egy brazil lelkipásztorról is, aki pékséget nyitott, hogy így segíthessen a szegény gyerekeken. Nagyon megfogott a története, amely egyszerű volt, számomra mégis életet adó üzenetet hordozott. Egy hang halkan megszólalt bennem, és ráébredtem, én is szeretnék pap lenni. Ezt az érzést hozta vissza az életembe a kenyérsütés. Amikor elmerülök a munkában, gondola-taimban sorra visszaérnek azok az élmények, amikor megtapasztalhattam Isten jó-ságos, ajándékozó, gondvise-lő jelenlétét. Tudatosodik ben-nem, hogy az életem hány meg hány pontján látom, amint Isten összeköti a szála-kat. Ahogy megértem a mun-kálkodását, eltölt a béke, és elsőgyellem magam, hogy miért bizonytalanodtam el.

– A kenyérsütés tehát nem csak kedves időtöltés Önnek, jóval több annál.

– Valóban. Nem csak azért készítem a kenyeret, hogy ki-váló végterméket kapjak. Az is fontos, persze, mert nem magamnak sütök, hanem a szeminárium lakóinak, a kis-papoknak és a pap testvérek-nek. Sokszor viszek ajándékba is. Minden héten elkészül két-három kenyér, és öröm szá-momra, ha mások elfogyasztják. De ma már magát a készí-tés folyamatát szeretem a leg-inkább. Kikapcsol, flow-él-ményt jelent. Formázom a tésztát, és jó látni, hogyan alakul. Különösen az a pilla-nat megdöbbentő, amikor egyszerű csak átalakul, és töb-bé már nem a liszt és a víz ra-gacsos elegyét forgatom, ha-nem egy jól formázható, ta-pintásra is kellemes, szép tésztát.

– Röviden bemutatná a folya-matot?

– A kenyér itt, a Szent Gel-lért Szeminárium konyháján készül. Komoly szervezést igényel, mert össze kell han-golnom a teendőimmel, előre kell látnom az asznapi felada-taimat. Már előző este el kell kezdenem a munkát a kovász etetésével. Reggel aztán bete-lepülök a konyhába, viszem magammal a laptopomat is. A leginkább munkaigényes mű-velet a bedagasztás, azután hol dagasztani kell, hol pihe-nőidőt adni a tésztaának. Ez a munka kiváló lehetőséget te-remt arra, hogy elmerüljek a gondolataimban. Ilyenkor letisztázódnak bennem a napi teendők és a következő idő-szak tervei, de van, hogy egy-szerűen csak ott vagyok. A pi-henőidők sok mindenre alkal-masak lehetnek. Van, hogy

dolgozom, és az is előfordul, hogy futok egyet, máskor fel-megyek a kápolnába imád-kozni. Ott vagyok az Oltári-szentségnél, és összekapcsoló-dik bennem a két történet.

– Az Eucharishtiában a ke-nyér átlényegül, Jézus testé-vé lesz. Miért pont a kenyér?

„A szentmisében akkor csend van, hagyom, hogy ebben a csendben szemléljük a kenyeret. Így engedem magamat és a híveket is közelebb az Úr testének szemléléséhez”

– A kenyér az élet táplálója. A gabonában mint a föld ter-mésében az ember kezdetétől fogva felismerte az élet szim-bólumát. Jézus talán azért be-szélt az élet kenyeréről, mert a kenyérben valóban az élet bontakozik ki. A kenyér min-den nemzet számára alapvető táplálék, és magán viseli az adott kultúra emberi vonásait. Jézus pozitívan beszél a ko-vászról is, holott azt a meleg éghajlaton élő zsidók a rom-landósága miatt tisztátalan-nak tartották. Jézus azonban rámutat egy csodálatos titok-ra: egy kis kovász is elég, hogy az egész tészta megkel-len, átalakuljon. Kevés is elég, és megváltozhatnak folyama-tok. Milyen csodálatos, hogy Isten a kevéssel is tud mit kez-deni!

– A pap fizikailag is egészen közel kerül az átváltozás tit-kához.

– Hiszem, hogy Krisztus ott van a kenyérben és a bor-ban. Néhányszor adódott az életemben olyan pillanat, amikor annyira ájtárt ez a je-lenlét, hogy azt érezkeltem: valóban az Urat tartom a ke-zemben. Nagy ajándék, ami-kor megtapasztalhatom, hogy az ember bele tud lépni az át-változtatásba, a részese lehet, és a kezében ott van Isten. En-nek a csodáját megélni kegye-lem. Mindig nagyon odafig-yelek arra, hogyan fogom az ostyát, benne van-e a mozdu-latban mindaz a tudás, ami

bennem dolgozik. Imádko-zom magamban, kérem Is-tent: ahogy átváltoztatod ezt a kenyeret, változtass át en-gem is. Néha azonban meg-szólal kisördög: azért ne min-denben... Amikor felemelem az ostyát, szeretem egy kis ideig fenntartani, ez lehetősé-get ad a hosszabb csendre.

kapcsolódik össze ebben a te-vékenységben, így akár egy lelkinapot is felfűzhetünk rá. A roma szakkollégiumban és az egyházmegyei ifjúsági tá-borban megtapasztaltam, mi-lyen sok szálon indul el a be-szélgetés kenyérből készítés köz-ben. A fiatalok rácsodálko-znak, mennyi minden kell ah-

met nyer az emberi munka gyü-mölcse kifejezés, ha olyat tu-dunk adni, ami valóban a mi-énk, amivel tényleg mi dol-goztunk. A legvégén pedig a vacsoránál együtt fogyasztjuk el, amit készítettünk, és ahogy felszeljük, átéljük an-nak az örömét, hogy ez a mi kenyérünk.

azonnal, amikor eszembe jut. A dolgoknak meg kell érniük, ahogyan a kenyérben is össze kell érniük az összetevőknek. A kenyér vastag kérge is pár-huzamba állítható az ember-rel. Hiszen mi is hajlamosak vagyunk kérget növesztetni, és ezt áttörni munka. Hányszor éljük meg, hogy a másik nem veszi ehhez a fáradságot, ho-lott a vastag, kemény külső belül lágyságot rejt...

– A kenyér liszt, víz, élesztő és só összedolgozásával ké-szül. Egyszerűnek hangzik, de mesterségbeli tudás szük-séges hozzá.

– Hosszú tanulás, rengeteg próbálkozás és sok kudarc van a mostani kenyérem mö-gött. Az első össze sem tu-dom hasonlítani a maival. Az is kenyér volt, finom is volt, de óriási a különbség. Hóna-pok kellettek, amire az első igazán finom kenyeret megsü-ítottem. Nincs két egyforma kenyér, a teremtésben két egyforma nem születik.

– Aki sütött már kenyeret, az tudja, mennyire nem garan-tálható, hogy jó lesz a vé-geredmény. Hogyan éli meg a kudarcot?

– Valóban így van. Az első kovászom például tönkre-ment. Fájt, mert úgy éreztem, ezzel valami megszakadt. A kudarc egyrészt arra tanít, ho-gyan viseljük el, másrészt ar-ra, hogy miként kezdjük újra. Beleteszem a folyamatba azt a sok munkát, és a végered-mény mégsem olyan jó. Ez így természetes. El kell tudni fo-gadni, hogy az ember töre-kedhet a legjobbra, de a cél nem a hibátlanság. Amit em-ber készít, az sohasem tökéle-tes. Ha ajándékba készítem a kenyeret, és nem igazán jól si-kerül, az jobban elkeserít. Ha magamnak sütöm, akkor vi-gasztal, hogy tanulhatok a ku-darcból, elgondolkodom azon, mit kellett volna más-képp csinálni.

– Befogjunk a kenyérsütés-be? Mit ajánl az olvasóknak?

– Gondoljuk át alaposan, mert ez egy olyan tevéken-ség, amire rá kell szánni az időt. Rákészülést, szervezést és fizikai erőfeszítést igényel. A jó kenyér egyik titka az ala-pos dagasztás, átforgatás. Én sokat tanultam a nagynéném-től, tőle kaptam egy alapre-ceptet. Első alkalommal na-gyon figyeltem, mindent grammra kimértem, az időket másodpercre betartottam, minden részletre ügyeltem. Azóta lazább lettem, de az arányok tartására mindig nagyon fontos. Ma már saját re-ceptem van és saját készítési módom. Meggyőződtem ar-ról, hogy mindenki a maga lelkét rakja bele a kenyérbe, valamiképpen magát dolgoz-za bele. Ki kell tapasztalni, ki-nek mi a jó, mi válik be. Egy biztos, boltban ilyen kenyeret nem kapni!

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

Ott, akkor a lényeg történik. A szentmise tele van ese-ménnyel, énekkel, hangokkal. Ilyenkor azonban elhalkul minden, csend van, hagyom, hogy ebben a csendben szem-léljük a kenyeret. Így enge-dem magamat és a híveket is közelebb az Úr testének

szemléléséhez, így vagyok je-len igazán, és minden alka-lommal a szívemet is odate-szem az oltárra.

– A kenyérsütés pasztorációs célra is alkalmasnak bizo-nyult.

– Úgy gondolom, nagyon sokat alakít rajtunk a kétkezi munka. A kenyérsütés és az élet között párhuzamot von-latunk. Testi és lelki folyamat

hoz, hogy reggel megehes-sünk egy szelet vajas kenye-ret. Visszamegyünk egészen oda, ahol a történet kezdődik: a földműves előkészíti a talajt. Elveti a búzmagot, gondozza a sarjadó vetést, aztán le-aratja a termést, majd az őrlés következik. Így kerül a liszt

– Mivel telnek ilyenkor azok az időszakok, amikor éppen pihen a kenyér?

– A lelkinapon ilyenkor szentségimádáson veszünk részt. Amíg a tészta dolgozik, amíg a belsejében minden összeér, addig a Jóisten is dol-gozik bennünk ebben a csend-ben. Thomas Mertont szok-tam idézni, az ő gondolata, hogy a nagy dolgok a termé-szetben is csendben születnek: a fa nem kiabál, hogy nő, a vi-rág sem, hogy nyílik. Próbá-lom megszerettetni a fiatalok-kal a csendes szakaszokat.

– Említette, hogy munka köz-ben beszélgetés kezdődik. Mit fogalmaznak meg ilyen-kor a lelki napon részt vevő fiatalok?

– Szépen kibomlanak az életünkre vonatkozó párhua-mok. A kenyér munkát ígé-nyel? Igen. Magunkon is mennyit kell dolgoznunk! Hi-szen a képességeinket is csak szorgalmas munkával tudjuk kibontakoztatni. Az életünk is egy nagy massa, de ha meg-dolgozzuk, elérjük az átválto-zást. Milyen a kéreg, és milyen a kenyérbél? A kenyér nem mindig olyan, amilyennek ki-vülről látszik. Van, amikor kí-vülről szép, de belül sületlen, és van, amikor kívül nem lát-ványos, de belül nagyon fi-nom. Fontos tényező az idő. A kenyérnek pihennie kell, a nö-vekedéshez idő szükséges. Nem történhet meg mindent

HÍREK KÉPEKBEN

• A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 2022 szeptemberétől akolitusképzést indít Debrecenben, mely egy éven át tart, és félévente öt konzultációs szombati napot foglal magában. A jelentkezés határideje: 2022. augusztus 20. A jelentkezéshez szükséges dokumentumokat és a kitöltött jelentkezési lapot elektronikus formában küldjék el a hivatal@nyem.hu e-mail-címre, vagy személyesen/postai úton a püspöki hivatalba kéri eljuttatni.

2022. AUGUSZTUS 20. SZOMBAT, 10.00 – 16.00
A RÓZSAKERTTŐL A PÜSPÖKI PALOTÁIG

• Augusztus 1-jén, az MTK Budapest–Szeged-Csanád Grosics Akadémia NB II-es meccs után szegedi szurkolók egy csoportja antiszemita, gyűlölködő rigmusokat skandált a budapesti stadion környékén, amit Radnóti Zoltán főrabbi 12 éves lánya videón rögzített. A történetekre a Szeged-Csanádi Egyházmegye tulajdonában levő labdarúgó akadémia önállóan és más szegedi klubokkal közösen is reagált augusztus 5-én. „Klubunk elítéli az antiszemitizmus és rasszizmus minden nemű megnyilvánulását, és elhatárolódik a hétfői, MTK elleni mérkőzés után, a stadionon kívül történt eseményektől. Az ügyben tett feljelentéshez kapcsolódó eljárásról minden támogatást megadunk a hatóságoknak, és annak lezárása után az érintett szurkolókkal szemben saját hatáskörben szankciókat hozunk” – olvasható a Szeged-Csanád Grosics Akadémia honlapján az augusztus 5-én kiadott közlemény.

• A Pécsi Egyházmegye hagyományteremtő szándékkal augusztus 20-án egész napos egyházmegyei családi fesztivált szervez „Kovács” elnevezéssel a püspökség területén A rózsakerttől a püspöki palotáig címmel.

Kiskunmajsai diákok jártak a Svájci Gárda kaszárnyájában

A Szentatya személyes védelmét biztosító Svájci Gárda látta vendégül a kiskunmajsai Tomori Pál Katolikus Gimnázium diákjait a Vatikánban július 14-én.

A kadéttal a turisták elől elzárt területen bejárhattuk a gárda lakatnyáját, és közben megismerhettük az ötszáz éves minihadsereg minden napjait és történelmét, melynek alapítása egészen a 16. század elejéig nyúlik vissza. Akkoriban a svájciak voltak a legkeresettebb zsoldosok bátorságuk, hűségük, valamint verhetetlen harcmódoruk miatt. Így 1505 szeptemberében, II. Gyula pápa hívására százötven önkéntes indult gyalogosan Luzernből Rómába – magyarázta gárdista kísérőnk, rámutatva a kaszárnya ebédlőjében lévő freskóra.

Ezt követően az épület díszudvarába léptünk, melyet a svájci kantonok zászlói és egy emlékmű díszít, amely az V. Károly serege ellen 1527-ben elszenvedett vereségnek állít emléket. Az akkori 189 gárdista közül csupán 42-en éltek túl a harcot, azonban VII. Kelemen pápát sikerült az Angyalvárba menekíteni. Ennek emlékére minden évben a csata évfordulóján teszik le esküjüket az újoncok. Kísérőnk két éve tett esküt a Szentatya védelmére. Mint megtudtuk, a Gárda tagjai csak 19 és 30 év közötti, 174 centiméternél magasabb, kötelező katonai szolgálatot teljesített, legalább érettségivel rendelkező, nőtlen, katolikus svájci férfiak lehetnek.

A diákok számára a legérdekesebb látnivalót a fegyvertár jelentette, ahol a katonák páncéljait és különféle fegyvereit is őrzik. A gárdisták díszőrségben alabárdot hordanak, valódi védelmi feladataik miatt azonban pisztollyal vagy géppisztollyal is rendelkeznek. Szolgálatuk minimum két évig tart. A kadéttalnak lehetőségük volt kipróbálni az alabárdos díszőrség alaki fogásait is.

Vezetőnkől rákérdeztem a legendára, miszerint a katonák színpompás egyenruháját

maga Michelangelo tervezte. Valójában az első gárdisták ruhájáról csak annyit lehet tudni, hogy valószínűleg nem különbözött a korabeli

katonakétől. Egyenruhájuk mai formája az 1910-es években alakult ki. Az akkori parancsnok Raffaello freskói alapján rekonstruálta az eredeti viseletet. Az uniformis színei – sárga, kék és piros – az alapító II. Gyula családja, a Mediciek címerére utal. A svájci gárdisták eddig fémsisakokat hordtak, ezek azonban alig szellőztek, és nagyon nehéznek bizonyultak, ráadásul a tűző napfényben nagyon gyorsan felmelegedtek. A testőrség ezért úgy döntött, lecseréli a korábbi fejfedőket, és ma már 3D-s nyomtatással készült sisakot hordanak a köznap szolgálat során. Ennek ellenére a nagy egyházi ünnepeken és az újoncok eskütételének napján a hagyományos fémsisakokat viselnek.

Szemlénk végén, emléket hagyva ennek a nem mindennapi látogatásnak, a Svájci Gárda zubbonyon hordott felvarróját, az intézmény számára pedig címeres plakettjét hozhattunk haza.

Kullai Attila
Forrás: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye
Fotó: Tomori Pál Katolikus Gimnázium, Technikum és Kollégium Facebook-oldala

Mindenki függ valamitől – ez volt a témája annak a pódiumbeszélgetésnek, melyet a „Szólj be a papnak!” csapata szervezett a Campus Fesztivál július 21-i, csütörtöki napján.

Olyan lelkipásztorok vettek részt ezúttal a beszélgetésben, akik már évek óta benne vannak a fesztiválmisszióban. Csatlakozott hozzájuk Kéri András „Columbo”, a nagy népszerűségnek örvendő Brains és Irie Maffia zenekarok énekese is. Az előadó nagyon ritkán ad interjút, frissen megterő emberként viszont szívesen beszélt saját gyengeségeiről, hitéről is.

A moderátor első körben arra volt kíváncsi, hogy kinek milyen függősége van. Kiss László „Let’s go” atya, a Görögkatolikus Egyház képviselője, bátran felelt, mint mondta, az ő erőssége egyben a gyengesége is: érzelmileg túlságosan bevonódik helyzetekbe, és ez megviseli, a mai napig tanulnia kell, hogyan emelkedjen felül szituációkon.

Asztalos Richárd evangélikus lelkésznek a dohányzással gyűlt meg a baja, míg Bogáti Attila református lelkész viselkedési függőségben „szenvet”, ami nála azt jelenti, hogy túlságosan igényli az elismerést és a dicséretet.

Perfekcionista vagyok, és színpadfüggő – válaszolta Kéri András, akinek olyan energiákat ad a közönség, ami nem kizárt, hogy kimeríti az addikció fogalmát. Tudatos döntést hozott annak érdekében, hogy a siker ne szálljon a fejébe: visszatért gyökereihez, és Monoron alapított családot.

A színpad adta örömnél maradván a beszélgetésben részt vevő lelkipásztorok azt mondták, fontos, hogy András felismerte ezt a gyengeséget; ez az első lépés a függőségtől való szabaduláshoz. Enélkül sajnos senkin sem lehet segíteni – mondta Bogáti Attila, László atya pedig egy jezsuita szerzetest idézett, Nemes Ödön atyát, aki szerint meg kell találni a szabad viszonyulásunkat a dolgokhoz.

A moderátor arra a kérdésre is kitért, hogy mik lehetnek egy függőség pozitívumai vagy negatívumai. A zenész szerint ezek a dolgok állandóan váltakoznak, ő úgy tudta ezt megfogalmazni, hogy például aki elmegy templomba, feltöltődik, erősnek érzi magát, ez a lendület azonban hamar fogyni kezd, és azon kapja magát, hogy kezdenek visszatérni a mindennapjaiba a rossz szokások. „Apró harcok ezek egy hívó ember életében” – mondta, amit a református lelkész egészített ki azal, hogy Isten azonban mindig kész arra, hogy helyrehozza az ember életét.

Ha a függőségemet is Jézusban akarom kezelni, és elmondom neki azt, hogy „Uram, nekem ez nem megy”, akkor sok esetben nincs is „fejmás”, mert Jézus mindig arra törekszik, hogy felemelje az embert. Az ő kegyelméből va-

gyok, aki vagyok – hangsúlyozta Bogáti Attila.

Két apostoli szakasz is szépen illeszkedett a beszélgetés menetébe. Szent Pál Korintusiaknak írt első levelét Asztalos Richárd idézte: „Minden szabad nekem, de nem minden használnál. Minden szabad nekem, de ne váljak semminek sem rabjává.” (1Kor 6,12)

Elképesztő mondat attól az embertől, aki a kereszténység legnagyobb misszionáriusa volt – világított rá az evangélikus lelkész, aki szerint Pál apostol zseniálisan kiismerte az emberi lelket és azt, hogy mennyire lekötözzük magunkat a világ dolgaival.

Mi azt hisszük, hogy minden rajtunk múlik, és mi vagyunk sok mindennek a mércéje. Holott rá kellene csodálkoznunk arra, hogy a dolgok nagy részében nem mi vagyunk a döntők. Nagyon jó dolog, ha az ember valamit élvezettel csinál, csak ne váljon annak rabjává – hangsúlyozta.

Bogáti Attila Szent Pál második levelét idézte: „...hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe: a Sátán angyalát, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam. Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. De ő ezt

A Brains és az Irie Maffia énekeise vallott hitéről Debrecenben

mondta nekem: Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz. Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsek, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem. Ezért Krisztusért örömmel telik erőtlenségeimben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetéseimben és szorongatásokban, mert amikor erőtlenség vagyok, akkor vagyok erős.” (2Kor 12,7–10)

A református lelkész véleménye szerint ha valaki azt gondolja, bármit tud uralni, nem fogja megtapasztalni azt, hogy mennyire erős az Úr. De amikor erőtlenség vagyok, és a függőségével nem tud mit kezdeni, és bátran odaviszi azt az

Úr elé, az Ő erejéből igyekszik táplálkozni, akkor képes lesz valamit kezdeni az életével.

Kiss László atya úgy véli, „választott függőségek” is lehetnek, ilyen például az, hogy pap lesz valaki, de akár a családalapítás is, hiszen ezzel is feladjuk függetlenségünket. Persze nem azért, hogy tönkretessük magunkat, hanem hogy új távlatokat nyissunk.

Ezzel Kéri András is egyet értett, hiszen ő is függ saját hivatásától. De ez egy olyan kegyelmi állapot, amiért igyekszik mindig hálás lenni, mert tulajdonképpen azzal foglalkozhat, amit a legjobban szeret. Pedig sokan fel sem fogják, mennyire szerencsés helyzetben vannak,

ha olyan munkát végezhetnek, amit mindig is akartak.

Hosszas önismereti munka eredményei ezek a szavak a zenész szerint. Erre az útra pedig ázáltal tudott rátérni, hogy néhány évvel ezelőtt megtért, és a monori református gyülekezet lelkes tagja lett. Sosem állt tőle távol a vallás, de igazán nem gyakorolta. Amikor az esküvőjére készült, akkor érezte azt, hogy ő nemcsak divatból szeretne az oltár elé állni, hanem meggyőződésből.

Azóta rendszeresen járak templomba – tette hozzá –, és úgy érzem, sokat ad nekem, amit ott hallok. Ez szépen megmutatkozik abban, hogy jobb lett az életminőségem, gyorsabban tudom rendezni a gondolataimat, és ezt a kiegyensúlyozottságot a családom, a zenésztársaim is érzik rajtam.

A beszélgetés végén most is szót kaphatott a közönség, ezúttal azonban nem záporoztak a kérdések, szívesebben folytattak személyes beszélgetéseket a résztvevők a „Szólj be a papnak!” sátránál.

H. Varga Eszter
Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye